

PROSPERITA®

Prosperita? Především! Nic jiného neřeším.

**Poznamenejte si důležité termíny
České společnosti pro jakost v roce 2023**

■ Dny kvality 2023: 6.–7. 11. 2023

Konference určená příznivcům moderních přístupů v kvalitě a zlepšování.

■ Staňte se Ambasadory kvality ČR

Ocenění pro organizace, které kvalitou žijí. Uzávěrka přihlášek je do konce září.

Pro bližší informace sledujte naše webové stránky
www.csq.cz

INZERCE

Na celosvětové normě pro 3D tisk se podílela česká firma COMTES FHT

Výzkum a vývoj boří hranice poznání. Jejich výsledky rozkrývají cesty budoucnosti, ať už jde o výrobu strojů s ojedinělými parametry, kosmické lety s mimořádnými nároky na použité materiály, nebo metody léčby nemocí sužujících lidstvo. Odborníci zjišťují, co a jak se dá udělat jinak, úsporněji či rychleji. Není to science fiction, je to skutečnost. Jakou dává naději na to, že se posuneme v možnostech života k hodnotám, které jsou pro lidstvo důstojné a pro planetu smysluplné? Na to odpovídá Ing. Libor Kraus, předseda představenstva společnosti COMTES FHT a.s., přední výzkumné platformy u nás:

Záběr vaší společnosti je veliký. Co je nyní ve středu zájmu, nač soustředíte pozornost především?

COMTES FHT se od svého vzniku zabývá výzkumem a vývojem kovových materiálů a tech-

Naše výzkumná organizace se již několik let zabývá aditivními technologiemi výroby kovových dílů. Máme v laboratořích nejmodernější tiskárny na kovy, ale také se zabýváme procesem 3D tisku v celém logistickém řetězci, tedy od přípravy materiálů a výroby prášků nebo drátů jako polotovaru pro tisk až po tepelné nebo chemicko-tepelné zpracování a testování kvality výtisků.

Libor Kraus, předseda představenstva společnosti COMTES FHT a.s.

nologií jejich zpracování. Postupně jsme se od vzniku startupu dostali do pozice špičkové vybavené výzkumné organizace srovnatelné kvalitou s evropskými i světovými vývojovými pracovišti. Po celou dobu své existence se zabýváme výzkumem a vývojem nových materiálů, optimalizací a zvyšováním kvality stávajících, vývojem nových technologií zpracování, v poslední době jsou hlavními tématy snižování materiálové a energetické náročnosti výrobků nebo uplatnění automatizace a digitalizace při výrobě, včetně 3D tištěných kovových výrobků.

Dosáhli jste unikátního světového úspěchu v normování. Oč jde?

Naše výzkumná organizace se již několik let zabývá aditivními technologiemi výroby kovo-

vých dílů. Máme v laboratořích nejmodernější tiskárny na kovy, ale také se zabýváme procesem 3D tisku v celém logistickém řetězci, tedy od přípravy materiálů a výroby prášků nebo drátů jako polotovaru pro tisk až po tepelné nebo chemicko-tepelné zpracování a testování kvality výtisků. Náš ředitel pro výzkum, prof. Jan Džugan, byl dlouhou dobu předsedou pracovní skupiny pod ASTM (mezinárodní normalizační organizace), která řešila hodnocení kvality tištěných výrobků pomocí zkoušek mechanických vlastností. Problém byl, že tyto výtisky jsou většinou tenkostěnné a nelze z nich vyrobit standardní zkušební tělesa. Tím už se dostáváme k naší dlouhodobé činnosti, kdy se zabýváme hodnocením mechanických vlastností pomocí mikrovzorků.

pokračování na straně 4

Robotizace a moderní technologie pomáhají vinařům řešit nedostatek pracovníků

V posledních letech je patrný trend růstu používání moderních technologií ve vinařství, čímž obor řeší zejména nedostatek pracovníků na vinicích. Větší vinaři, kterým se modernizace vyplatí z důvodu rozsahu obdělávaných vinic, zavádějí technologie jako první, stále více ale nejmodernější stroje pořizují i mnozí malí producenti.

„Vinaři stále více investují do techniky na obdělávání vinic a sklízni hroznů, a snaží se tak průběžně vylepšovat svoje technické vybavení. Pořizování nejmodernějších strojů bylo dlouho záležitostí větších podniků, ale nyní z důvodu úbytku pracovníků do ní investují i menší vinaři,“ řekl Jan Seethaler, produktový specialista společnosti Agromex. „Jedním z nejžádanějších strojů je například moderní samochoďný sklízňový stroj Pellenc Optimum 2, který umožňuje sklizeň na vinici provádět strojově a efektivně. Řidič samochoďný stroj ovládá z plně vybavené a pohodlné kabiny, hrozny padají do zásobníku a separační technologie Selectiv process zajišťu-

je patřičné třídění,“ dodal. Modernizace je ve vinařství potřeba nejen kvůli nedostatku zájemců o práci, ale i pro zrychlení pracovního postupu. Navíc nejmodernější technika je často k hroznům šetrnější než lidská ruka. Jednou z nejnovějších technologií jsou robotické sklízniče vybavené kamerami a senzory, které umožňují rozpoznat zralé hrozny a sklízet je bez jakéhokoli poškození. Robotické autonomní stroje jsou také využívány k obdělávání vinohradů – okopávají, kultivují, stříhají, a zvládnou i postříkání. Lidská síla se pak může věnovat jiným činnostem nebo je nasazena tam, kam se technika nedostane.

Ve vinařství se stále více objevuje také použití dronů pro kontrolu vinic či aplikace pro sledování jejich stavu. „Drony vinařům pomáhají v péči o vinice tak, že za využití infračervených kamer a senzorů získávají mnoho cenných informací. Snímky jsou pak skládány do komplexních map znázorňujících mnoho faktorů od množství světla, které se k rostlinám dostává, až po to, kolik vody je potřeba k optimálnímu výnosu,“ vysvětlil Andrej Hronec ze společnosti

Audiopro, která se na provoz profesionálních dronů specializuje. „Drony dokážou snadno a rychle zmapovat celý prostor vinice a identifikovat oblasti, které potřebují pozornost. Dokážou také rozpoznat choroby rostlin, a pomocí tak včasnému odhalení problémů.“

Aplikace založené na smart technologiích a IoT pak umožňují sledovat stav vinic a shromažďovat informace o vlhkosti půdy, teplotě či vlhkosti vzduchu, osvětlení a dalších faktorech ovlivňujících sklizeň, a dále tato data zpracovávat. Tyto kategorie sledují senzory, které jsou propojeny s počítačem nebo chytrým zařízením a umožňují zemědělcům sledovat stav v reálném čase. Optimalizuje se tak péče o úrodu.

„Moderní mechanizace a přínos technologických řešení zrychluje pracovní postup a umožňuje vinařům zvládat rozsah práce, i když nemají k dispozici dostatečný počet zaměstnanců. V neposlední řadě také přináší cenné analýzy, jejichž využití dává možnost systematické péče o vinohrady s využitím velkého množství dat z mnoha různých zdrojů,“ uzavřel Jan Seethaler. (tz)

Kdo je letos vítězem soutěže Chléb roku 2023

V červnu se v Pardubicích uskutečnil 29. ročník největší tuzemské pekařské akce Dny chleba, kde se sešli pekařští odborníci, aby společně vybrali vítěze prestižní soutěže Chléb roku. Soutěžilo se v pěti kategoriích a oceněny byly pekárny z celé České republiky. Akce se konala ve zrekonstruovaných prostorách výstaviště Ideon Pardubice, kde se během dne prezentovaly jednotlivé pekárny a dodavatelé.

„Pekaři si v uplynulém roce prošli nejtěžším obdobím od sametové revoluce. Jeho příčinou byla válka na Ukrajině a extrémní nárůst cen vstupních surovin a energií. Jsme rádi, že i přes nelehkou situaci se do letošního ročníku soutěže Chléb roku přihlásilo 124 soutěžních vzorků, ze kterých naše odborná porota po dlouhém rozhodování vybrala vítěze jednotlivých kategorií,“ řekla Bohumil Hlavatý, výkonný ředitel Svazu pekařů a cukrářů v České republice.

Soutěžní chleby byly hodnoceny dvaceti certifikovanými komisari. V zpracovaném stobodovém schématu hodnocení posuzovali senzorické parametry jednotlivých chlebů: vzhled, tvar a objem chleba, kůrku, střídka, vůně, a zejména chuť, jež je při hodnocení v soutěži Chléb roku nejdůležitější. Vítěze v kategorii Chléb mladých vybrali studenti Střední průmyslové školy potravinářství a služeb Pardubice. Vítězové jednotlivých kategorií soutěže získali oprávnění využívat ochrannou známku Chléb roku 2023; chleby, které obsadily 2. až 5. místo, pak nesou známku Chléb vynikající kvality.

**Vítězové jednotlivých kategorií
národní soutěže Chléb roku 2023**

- Chléb roku 900–1200 g: ENPEKA a.s.
- Chléb roku 500–800 g: BEAS a.s., Choustníkovo Hradiště
- Chléb bez hranic: Adélka a.s.
- Novinka roku: BEAS a.s., Choustníkovo Hradiště
- Chléb mladých: PENAM a.s., Pekárna Rosice

Strategickým partnerem akce byla již 14. rokem společnost Tesco Stores ČR, a. s. Chleby oceněné v soutěži Chléb roku 2023 budou prodávány v síti prodejen tohoto obchodního řetězce. (tz)

Najdete uvnitř listu

- Hračky a hry Dino slaví třicátiny **3**
- Umělá inteligence může lidem pomáhat, ale má i své etické limity **5**
- V businessu neznamená rychleji také kvalitněji **6**
- Recepční od Konica Minolta se nikdy nemračí **7**
- OXALIS spoluvlastní čajovou továrnu v Indii **8**

Umělá inteligence urychlí návratnost investice do solárních elektráren až o 30 %

Umělá inteligence je pro svou schopnost analyzovat obrovské množství dat a zrychlovat procesy využívána v celé řadě odvětví, včetně kyberbezpečnosti, logistiky nebo zdravotnictví. Díky IT oddělení české společnosti Schlieger se mezi tuzemské obory využívající umělou inteligenci přidává i segment fotovoltaiky. AI především zefektivní realizaci fotovoltaických zakázek, v roce 2024 pak software na principu AI urychlí návratnost investic do solárních elektráren až o 30 %.

Jednou z oblastí, kde AI ukazuje obrovský potenciál, jsou chatboty. Nejskloňovanějším chatovacím robotem posledních měsíců je ChatGPT od OpenAI. IT oddělení společnosti Schlieger využívá jeho potenciál v rámci interních procesů firmy. „Již teď nám AI pomáhá v marketingu s cílením, úpravou textů i vizuálů k co nejefektivnějšímu oslovení zákazníků. Ale potenciál ChatGPT je v interních procesech obrovský a my umělou inteligenci plánujeme využívat v celé řadě z nich. Mimo jiné k analýze a segmentaci dat, zvyšování kvalifikace a hodnocení obchodních zástupců nebo plánování instalací zakázek,“ prozradil Petr Němeček, CPO & CTO společnosti Schlieger, která v tuzemsku již insta-

lovala více než 12 000 fotovoltaických elektráren, kolektorů a tepelných čerpadel a patří mezi nejvýznamnější dodavatele řešení OZE v ČR.

Jako vrchní plánovač montáží

Společnost Schlieger v současné době instaluje přes tisíc zakázek měsíčně a zaměstnává více než sto instalačních čt. Jde tak o stovky lidí, které není jednoduché koordinovat. „Čím více lidí a zakázek máme, tím víc se zvyšuje pravděpodobnost vzniku lidské chyby při plánování. A to i z toho důvodu, že se čím dál častěji musíme vypořádávat se změnami preferencí a termínů ze strany zákazníků, které je třeba operativně řešit. Proto plánujeme v příštích měsících nasa-

dit umělou inteligenci, aby nám pomohla optimalizovat produktivitu a v rámci harmonogramů bezchybně prokombinovala absence, přeplánování změn s dostupností vhodných profesí i vybavení,“ řekl Petr Němeček a pokračoval: „Za pomoci umělé inteligence budeme vyhodnocovat aktuální dlouhodobé i krátkodobé absence, optimální složení instalačních čt a spárování se zakázkami, tak aby byli naši montážníci maximálně vytížení a zároveň nedocházelo k termínovým kolizím.“

Umožní FVE vydělavat i v noci

Umělá inteligence však není pouze prostředek pro optimalizaci interních procesů na straně dodavatelů fotovoltaických řešení. Hraje také klíčovou roli v projektu, ze kterého bude v roce 2024 profitovat přímo zákazník – tedy majitel fotovoltaické elektrárny s bateriovým úložištěm. „Již několik měsíců vyvíjíme software, který bude umět zohledňovat energetické potřeby i preference zákazníka. Bude se učit jeho vzorce chování – kdy má během dne nejvyšší, a kdy naopak nejnižší energetické nároky. A bude výhodně nabíjet a prodávat elektřinu na spotovém trhu s energiemi, tak aby pokryl energetické nároky zákazníka co nejvýhodněji. Předpokládáme, že tento software urychlí návratnost investice do fotovoltaických elektráren až o 30 %,“ vysvětlil Petr Němeček.

Software bude mít navíc ještě jednu zajímavou (a výtěžnou) funkcionalitu – bude propojen s předpovědí počasí. „Dám názorný příklad. Baterie zákazníka bude nabitá z 80 % a podle předpovědi počasí bude následující den slunečno. Software bude možné nastavit tak, že uloženou energii zákazníka ve vhodný moment pustí do přetoků a prodá za výhodných podmínek na spotovém trhu s tím, že elektřinu nutnou k provozu domácnosti získá zadarmo ze slunce následující den. A protože software bude znát energetické nároky domácnosti, neprodá veškerou energii dostupnou v bateriovém úložišti, ale ponechá zákazníkovi dostatečnou rezervu pro pokrytí jeho nároků v časných ranních hodinách, než začne FVE opět elektřinu vyrábět,“ komentoval možnosti Petr Němeček.

Novinku oficiálně Schlieger představí v druhé polovině roku 2023 a pro zákazníky společnosti bude k dispozici v příštím roce. „Samozřejmě parametry fungování softwaru ještě budeme ladit na základě legislativního rámce, který určí zákonodárci ve spojitosti s komunitní energetikou a jejím fungováním v ČR. Ale s nasazením softwaru do provozu během roku 2024 napevno počítáme,“ uzavřel Petr Němeček. (tz)

Na celosvětové normě pro 3D tisk se podílela česká firma COMTES FHT

dokončení za strany 1

Na základě několikaletých srovnávacích a ověřovacích zkoušek vyšla koncem loňského roku světová norma (vydaná ASTM i evropským ISO ISO/ASTM 52909:2022(E)) na zkoušení 3D tištěných výrobků pomocí mikrovzorků. Z celkem dvaceti podkladových publikací pro tuto normu jich osm vydala naše výzkumná organizace.

K čemu taková norma poslouží, čemu napomůže?

Poslouží ke standardnímu hodnocení 3D tištěných výrobků, které se dosud provádělo různými metodami s nestejnou kvalitou výsledků. Navíc tyto výsledky nebyly mezi sebou porovnatelné. Na stole je nyní mezinárodně uznávaná a porovnatelná metodika testování podle celosvětově uznávaných standardů. Norma tedy umožňuje porovnávat kvalitu tištěných výrobků na základě jednotné metodiky testování. Díky našim referencím v oblasti testování mikrovzorků jsme také zahájili spolupráci s řadou špičkových firem po celém světě od USA (Apple, Boeing) přes Asii (A*stars, ITRI) po přední evropské společnosti (např. Airbus).

V jakých oblastech našeho života se 3D tisk může dobře uplatnit v budoucnu? Je to zdravotnictví, konstrukce budov, výroba strojů na míru?

3D tisk se může uplatnit v široké škále oborů. My pracujeme s kovovými materiály a jejich aplikacemi v mnoha oborech – od elektroniky

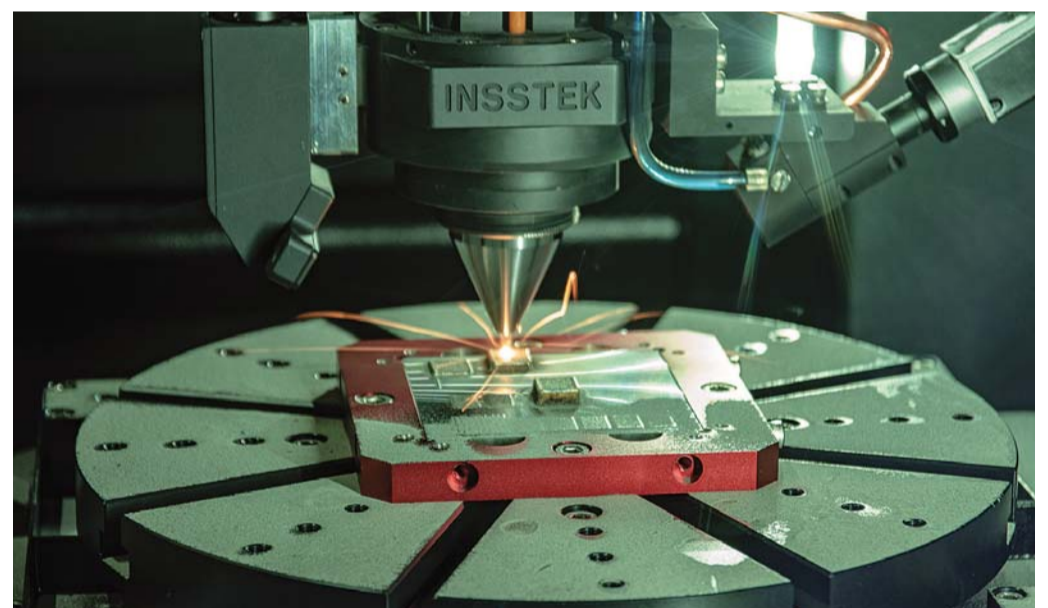
Bez základního výzkumu se obejdeme obtížně, ale bez výzkumu aplikovaného se odsoudíme do pozice věčného dovozce výrobků s vyššími přidanými hodnotami a vyspělým stádiem se budeme pořád dívat na záda.

přes zdravotnictví, dopravu až po těžké strojírenství. 3D tisk přináší do všech těchto oborů kromě jiného také možnost používat naprosto nové slitiny, které jsou klasickými postupy nevyrobitelné a zároveň

mají mimořádně výhodné užitné vlastnosti. Příkladem může být aditivní výroba prvků kosmické rakety.

Jedním ze směrů vašich aktivit je rovněž vývoj technologií, počítačové a fyzikální modelování. Co nové poznatky ukazují? Že toho víme o světě kolem nás stále velmi málo? Nebo potvrzují, že „všechno už tady bylo“?

To je otázka, o které by se dalo filosofovat dlouhou dobu a obávám se, že vyčerpávající odpověď by přesáhla možnosti tohoto rozhovoru. Celkově bych uvedl, že díky vylepšování přístrojové

i výpočetní techniky můžeme řešit drobnější detaily a posouvat se dále ve zpřesňování technologií, výpočtů, analytických metod atd. A protože jsme v těchto oblastech zatím nenarazili na hranice, lze tvrdit, že je stále co objevovat.

Je šance, aby se za čas vyráběly například stroje s daleko nižší spotřebou materiálů než dosud?

Určitě, existuje již celá řada postupů a technických řešení, které vedou ke snížení hmotnosti vyráběných strojů a součástí. Jedna věc je, že pevnost a bezpečnost dílů dnes dokážeme mnohem lépe simulovat a lépe využívat dimenzování finálních konstrukcí, dále umíme připravit materiály s mnohem lepšími provozními vlastnostmi ušitými na míru dané aplikaci a v neposlední řadě dokážeme snižovat množství odpadů při výrobě (např. 3D tisk oproti běžnému obrábění z kusu materiálu). Jak jsem již uvedl v první odpovědi, důležitou částí práce COMTES FHT je snižování materiálové a energetické náročnosti výroby, což je téma sahající od výzkumu a vývoje nových sli-

tin se speciálními vlastnostmi (vyšší pevnosti, nižší hustota atd.) přes lepší technologie zpracování až po téměř bezodpadové technologie. Samostatnou kategorií je třeba výzkum a vývoj slitin, u kterých jsou drahé a vzácné chemické prvky nahrazovány speciálním technologickým zpracováním.

Výzkum a vývoj. Co by si pod tím měli naši politici představit?

Systematické posouvání hranic poznání a využití poznatků pro zvyšování kvality života. Naši politici by měli zajistit vhodné kvalitní prostředí pro celý systém od základního výzkumu přes výzkum aplikovaný až po vývojové a testovací laboratoře – konečkonců příklady těchto funkčních systémů jsou v řadě vyspělých států světa. Bez základního výzkumu se obejdeme obtížně, ale bez výzkumu aplikovaného se

odsoudíme do pozice věčného dovozce výrobků s vyššími přidanými hodnotami a vyspělým stádiem se budeme pořád dívat na záda.

Na základě několikaletých srovnávacích a ověřovacích zkoušek vyšla koncem loňského roku světová norma (vydaná ASTM i evropským ISO ISO/ASTM 52909:2022(E)) na zkoušení 3D tištěných výrobků pomocí mikrovzorků. Z celkem dvaceti podkladových publikací pro tuto normu jich osm vydala naše výzkumná organizace.

středí pro celý systém od základního výzkumu přes výzkum aplikovaný až po vývojové a testovací laboratoře – konečkonců příklady těchto funkčních systémů jsou v řadě vyspělých států světa. Bez základního výzkumu se obejdeme obtížně, ale bez výzkumu aplikovaného se odsoudíme do pozice věčného dovozce výrobků s vyššími přidanými hodnotami a vyspělým stádiem se budeme pořád dívat na záda.

za odpovědi poděkovala Eva Brixi

Umělá inteligence může lidem pomáhat, ale má i své etické limity

Umělá inteligence je fenomén, který již několik let rezonuje zejména mezi odbornou veřejností a nyní také v businessové sféře. Avšak aplikace ChatGPT, do které investovala obrovské prostředky společnost Microsoft, přenesla celou problematiku i mezi širokou veřejností a debata o schopnostech, využití a etických limitech AI se stala věcí společenskou. „Osobně si ale myslím, že jde částečně o nafouknutou bublinu, na druhou stranu jsou oblasti, v níž mohou algoritmy AI lidem výrazně zjednodušit pracovní procesy a přeměňovat je ke kreativnějším činnostem,“ řekl František Zeman, ředitel české technologické společnosti Algotech, a.s. S ním je také následující rozhovor:

Průmyslová revoluce i další technologické milníky daly společnosti možnost růstu. Proč si myslíte, že je zrovna fenomén umělé inteligence jen nafouknutou bublinou?

Je pravdou, že třeba vynález parního stroje, přechod k velkosériové výrobě i první automatizace a příchod výpočetní techniky společnost posunuly a otevřely jí nové obzory, avšak když se podívám na to, čemu se říká umělá inteligence, vidím za tím jen algoritmy, které umí velmi efektivně pracovat s databázemi a daty. A také vidím módní trend a téma, které je mediálně velmi vděčné. To, co se kolem umělé inteligence děje, mi připomíná haló, které se odehrávalo v 60. a 70. letech 20. století ohledně vesmírného programu. Vše bylo najednou kosmické, mnoho firem investovalo nemalé peníze do projektů i technologií, tématu vesmíru se podřizoval i design a kultura jako celek. Ale na Měsíci byl člověk naposledy v roce 1972. AI bude patřit do našich životů a v mnoha oblastech změni naše návyky. Jediné, co mi vadí, je ten povyk okolo.

Nicméně určitě platí, že když tento fenomén redukuje čistě na technologii a odstraní z něj onu trendy vrstvu, máme k dispozici nástroj, který bude mít mezi lidmi své místo.

Například kde?

Představte si třeba autora textů, ať už jde o muzikanta, copywritera, nebo novináře. Jemu může taková aplikace vygenerovat materiál vytvořený na základě jeho požadavků. A on pak jen surový text upraví tak, jak potřebuje. Znamená to, že algoritmus, jako je například ChatGPT, může zpracovávat podklady pro další práci. Vědcům i novinářům může připravovat rešerše, i když na druhou stranu, vzhledem k tomu, že algoritmus je stále závislý jen na datech, která do něj člověk vloží, je třeba brát takové výstupy s rezervou, aby se zadavatel nestal obětí konfirmačního zkreslení. Nebo mě napadá další možné využití v oblastech, kde zatím docházelo k rutinním činnostem nebo ruční práci s daty, typicky přepisování,

vkládání či filtrování určitých informací. To také může dělat AI. Ale neznamená to, že by lidé, kteří toto všechno dříve vykonávali, přišli o práci. Spíše budou mít prostor pro jinou, smysluplnější a kreativnější činnost.

Napadá mě ještě jedna oblast, kde může AI být člověku k užítku. Mám na mysli péči o zákazníky, zejména při řešení potíží, poruch a podobně.

Ano, je to tak. I zde může, a vlastně se tak už často i děje, umělá inteligence pomoci. Vždyť na kolika internetových stránkách je k dispozici chatbot, který s námi začne komunikovat, představí se a člověk s ním může probrat své potřeby. Takový chatbot pak, když zjistí, že dotaz není schopen vyřešit sám, uživatele přeměruje k operátorovi, který s ním jeho požadavek dořeší. A to je právě ono nahrazení rutinních činností, o kterých jsem hovořil před chvílí. Stejně tak fungují voiceboty a řekl bych, že na mnoha zákaznických telefonních linkách se již upouští od výběru pomocí číselného rozcestníku. Nicméně bych si asi už dal pozor na hlasovou autentifikaci, protože algoritmus bude brzy schopen velmi dobře imitovat konkrétní hlas. V ten moment se hlasové zabezpečení, které se ještě nedávno přirovnávalo svou unikátností k otiskům prstů, stává velmi snadno prolomitelné a zneužitelné. Ale takový je vývoj. Mnoho věcí, které se zdály být ideální, se překoná a skončí v zapomnění.

Když hovoříme o zákaznické péči, jak moc ji tedy může AI zefektivnit?

Já se v tomto oboru pohybuji od roku 1996 a byl jsem u budování prvních call center v Česku. Právě proto si myslím, že je třeba se na problematiku dívat trochu jinak. Jednou věcí je efektivita centra, ale tou druhou je user experience. A tyto dvě věci nemohou zůstat rozdělené. Když si vzpomenu na přístup k zákaznické péči, tak ten za těch 25 let prošel snad všemi směry. Nejprve se nehlédlo na náklady, protože každý chtěl

František Zeman, ředitel společnosti Algotech, a.s.

mít call centrum. V další fázi se uvažování dostalo do bodu přesného opaku, tedy že náklady musejí být co nejnižší a operátoři byli nuceni dodržovat stanovené časy na komunikaci se zákazníkem. Museli být rychlí, jenže v té rychlosti se ztrácela vřelost a snaha o opravdovou pomoc s problémem. Pak se šlo zase cestou, kdy operátoři neustále nabízeli volajícím i jiné produkty a nyní v call centrech začíná rezonovat to, že komunikaci je třeba opravdu zefektivnit, ale zároveň musí zůstat ten rozměr skvělé zákaznické zkušenosti. I proto se mimo jiné upouští od číselných rozcestníků a na linky se nasazují pro ten prvotní kontakt voiceboti. Zákazník s nimi hovoří jako s člověkem a algoritmus na základě analýzy klíčových slov buď problém zvládne vyřešit, nebo volajícího předá operátorovi, který ihned ví, kdo volá, jaké má produkty či služby a jaký je jeho problém. AI tedy může pomáhat zákazníkům, aby se cítili komfortně a věděli, že je o ně dobře postaráno, když se vyskytnou potíže.

Zejména laická veřejnost hovoří o AI s nadšením, ale vidíte i nějaká její úskalí?

Určitě je tam etický rozměr, který zatím není nijak uchopený a já si myslím, že není v současnosti ani právně uchopitelný. Například v IKEM nyní probíhá výzkum, kdy vědci algoritmu dodali ohromné množství CT snímků a AI má zkoušet je diagnostikovat. Mě k tomu hned napadá otázka, co když stroj udělá chybu a pacient třeba zemře. Kdo za ni bude zodpovědný? Stejně je to v oblasti autonomních vozidel. V momentě, kdy bude mít takové vozidlo nehodu, tak není nikdo, kdo by nesl za událost odpovědnost. To je problém, zejména v případě, že se srazí s vozidlem, které řídí člověk a dojde ke zranění či úmrtí. Předpokládám, že výrobci softwaru ani hardwaru se k takové odpovědnosti nikdy neupíší. Abych to uvedl na nějakém reálném příkladu, představte si třeba situaci, kdy jede auto-

nomní vozidlo po silnici, do které najednou vejde žena s kočárkem a vedle si na chodníku hraje čtyři děti. Do čeho auto vrazí, když zanalyzuje, že už situaci nezávládně vyřeší jinak? AI se bude muset v okamžiku rozhodnout, a protože přemýšlí stále jen binárně, tak si vybere menší zlo, tedy zřejmě matku s kočárkem. Kdežto člověk by pravděpodobně dokázal najít řešení i v takové situaci. A pokud ne, bude člověk za svůj čin zodpovědný, kdežto autonomní vozidlo ne a pasażér uvnitř pravděpodobně také ne, protože do řízení nijak nezasahoval.

Myslíte si, že by bylo lepší, kdyby se AI dokázala rozhodovat stejně jako člověk?

V současnosti je to tak, že žádný z těchto nástrojů se sám nedokáže rozhodnout k akci, protože nemá touhu a vůli. Člověk má touhu něčeho dosáhnout a stroj vlastně jen reaguje na tyto naše touhy. Zatím to dělá dobře, učí se s každým dotazem a věřím tomu, že část našich tužeb bude schopen na základě dat, která má k dispozici, algoritmičtě vyplnit. Nicméně v momentě, kdy se dostaneme technologicky do stavu, že bude chtít stroj sám něco měnit, tak bude mít lidstvo trochu problém. Protože stejně jako člověk bude mít i tento sám sebe si uvědomující stroj okamžitě touhu po moci, kterou pak už nebude mít problém zhmotnit. Takže možná budu rád, pokud se tak daleko náš rozvoj AI nedostane.

za rozhovor poděkoval Jan Kamenický

Česká společnost Algotech

se už 25 let řadí mezi průkopníky nových technologií. Svými výsledky patří v Česku mezi přední firmy oboru ICT. Nabídka služeb Algotechu je postavena na několika základních pilířích. Tím prvním jsou cloudové služby. Ve svém vlastním datovém centru nedaleko Prahy spravuje Algotech petabyty zákaznických dat a tisíce serverů. Díky tomu společnost garantuje uložení i pohyb dat výlučně na území Česka. Dalším pilířem Algotechu jsou řešení pro call centra. Kromě toho se Algotech zabývá systémy pro řízení vztahů se zákazníky a podnikovými informačními systémy. Algotech nabízí svým klientům také vývoj softwarů na zakázku. Celou nabídku služeb a produktů podporuje unikátní pracoviště ServiceDesku, které je dostupné v českém i anglickém jazyce 24/7. V rámci oboru IT i mimo něj odbornost společnosti pokrývá témata kyberbezpečnosti, digitalizace a ochrany osobních údajů, včetně GDPR. Mezi klienty Algotechu patří například Komerční banka, Škoda Auto, Český rozhlas, Toyoda Gosei, Moneta Money Bank, Raiffeisen Bank a další. Služby jsou však vhodné i pro menší a středně velké firmy.

Čtvrtina Čechů se setkala se situací, že obchodníci přestali přijímat karty

Konec EET, konec plateb kartou? Podle aktuálního průzkumu společnosti STEM/MARK pro poskytovatele bankomatů Euronet se každý čtvrtý Čech setkal s tím, že v obchodě přestali přijímat platební karty. Na 94 % respondentů také uvedlo, že používá hotovost alespoň jednou týdně, přičemž jde o 5% nárůst oproti loňskému roku.

Léto – to je doba festivalů a výletů. S koncem EET si však Češi nesmí zapomenout přibalit také hotovost. Podle aktuálního průzkumu společnosti STEM/MARK z června 2023 pro poskytovatele bankomatů Euronet došlo ke značnému nárůstu používání peněz. Denně vytáhne bankovku celá třetina Čechů (33 %, 6/2023), ještě loni to byla pouhá čtvrtina (25 %, 5/2022). Alespoň jednou denně platí hotově 37 % mužů,

ale jen 28 % žen. „V minimálně týdenní frekvenci hotovosti platí téměř každý Čech. Oproti loňskému roku se jejich počet zvýšil z 89 % na 94 %. Podle našich interních dat vidíme, že lidé využívají dennodenně ke svým platbám hotovost. Každý den se uskuteční přes 6500 výběrů z Euronet bankomatů, kterých je 650 po celé České republice. Větší potřeba hotovosti značí i to, že průměrná výše částek, které lidé vybírají, roste. Letos se vyšplhala až na 5000 Kč,“ komentoval situaci Ondřej Kozák, výkonný ředitel společnosti Euronet.

Za nárůstem používání hotovosti stojí také menší ochota obchodníků přijímat platby kartou. Čtvrtina respondentů se setkala s tím, že v obchodě přestali přijímat karty. Nejčastěji takový problém uvádějí obyvatelé Moravy, a to ve 32 %. Téměř polovina lidí, kteří v posledním roce nemohli u obchodníka zaplatit kartou,

deklaruje, že u sebe obvykle nosí dostatek hotovosti, 34 % respondentů se snaží najít bankomat, aby si mohli hotovost obstarat, a pouze 20 % jde jinam, kde karty přijímají.

Avšak velká bankomatová síť především v malých obcích stále chybí. Jedním z důvodů, proč drobní prodejci a restaurace v malých obcích vůbec zvažovali bezhotovostní platby, bylo povinné zavedení EET, a tím i vynucený krok směrem k určité úrovni digitalizace. Obraty v těchto podnikcích nebývají velké a poplatky za platební terminály a jednorázové zařízení EET pokladen mohly být až devastující.

„V malých městech platba kartou stále není standardem. Restauracím ani službám se nevyplatí si platební terminály pořizovat a zákazníci musí disponovat hotovostí. Bankomatů je ale stále minimum a obyvatelé musí dojíždět do větších měst. To stojí jak čas, tak dodatečné

náklady,“ dodal Ondřej Kozák. Provozovny proto hledají alternativní způsoby, jak vyjít zákazníkům vstříc. Jednou z nich je zajištění bankomatu v docházkové vzdálenosti.

„Provozovny se nám ozývají neustále s prosbou o zřízení bankomatu. Zvažují přechod na hotovostní platby a rády by pro zákazníky měly tuto službu ve svém okolí. Bohužel mnoho lidí má mylnou představu, že to bude drahé, ale bankomaty Euronet jsou z hlediska lokálních výběrů stejně jako kterýkoliv jiný tuzemský bankomat. Pokud máte účet s výběry z bankomatu zdarma, vyberete zdarma i z bankomatu Euronet. Pokud takový účet nemáte, je poplatek za výběr u Euronetu identický jako v kterémkoliv jiném bankomatu cizí banky. A až žijeme v digitální době, i dnes by měl mít každý právo na hotovost,“ sdělil Ondřej Kozák. (tz)

V businessu neznamená rychleji také kvalitněji

Myslím si, že jedna věc se z podnikání v poslední době maličko vytrácí. Alespoň se nám to tak jeví, když si o tom s ostatními podnikateli povídáme. Případá mi, že mizí potřeba budovat firmu na zdravých základech. Zkrátka stavět ji od začátku ziskově, na obchodním modelu, který dává od prvopočátku smysl.

Asi k tomu trochu přispěla i nedávná doba, ve které bylo extrémně snadné získat externí peníze. Zašli jste za investorem, nabrali herní žetony a pustili se do hry. Neměli jste co ztratit, kdyby to nevyšlo, neriskovali jste vlastní tvrdě vydřené prostředky, zaplatil by to investor. Vy jste se pobavili s přáteli, nasbírali nějaké zkušenosti a účet jste nechali na stole. Možná to zní trochu jako přehánění, ale takhle to opravdu velmi často bylo, a to bohužel i ve firmách, které se na čas objevily na předních stránkách českých médií. Když se místo podnikání věnujete běhu mezi jednotlivými koly financování, nemůže to dopadnout dobře.

Vybudovat zdravou a profitabilní firmu prostě nějaký čas trvá. Chce to trpělivost, výdrž, odříkání a velkou psychickou odolnost. A tím disponuje v současnosti málokdo. Dnes se hod-

ně spěchá, chceme věci rychleji. Rychleji ale neznamená kvalitněji. Pokud v businessu bezhlavě spěcháte, je to stejné, jako když se přičítíte na nádraží a máte radost, že jste na poslední chvíli stihli vlak. Po chvíli jízdy ale zjistíte, že místo do Prahy jedete do Brna. K čemu je takový spěch?

Na začátku podnikání jsem si to chtěl taky trochu ulehčit a vzít si půjčku 300 000 Kč. Obešel jsem několik bank, ale žádná z nich mi nepůjčila. A to bylo to nejlepší, co se mi mohlo stát. Když totiž nemáte moc finančních prostředků, donutí vás to být efektivní. Otáčíte každou korunu a zvažujete, jak ji optimálně alokovat.

Pokud založíte startup a nafsujete si od investorů několik milionů, nic vás nenutí přežít. Nevybudujete si v sobě ten bazální modus operandi, který vás vede k tomu nakládat s penězi jako se vzácným zdrojem, který když vyschne, tak je konec. To, že nebudete mít nekonečné cashflow, na vás vyvíjí zdravý tlak být efektivní a hned od začátku vystavět busi-

ness model, který dává smysl a je možné jej škálovat. Doba je sice nová, ale podnikatelské principy se od Batovy éry nijak nezměnily.

Kvalitní business se dá vybudovat i bez cizích zdrojů a já to všem doporučuji. V žádném případě ale nechci znít jako odpůrce externího financování. Jestliže se dostanete do fáze, kde

máte vyladěný a prověřený obchodní model a víte, že pokud do něj nalijete desetkrát více peněz, budete mít desetkrát větší profit, tak beze všeho! V tomto případě samozřejmě finanční páka dává obrovský smysl.

Peníze jsou skvělý akcelerační faktor, samy o sobě ale nic nevyřeší. Více peněz vám v počátcích podnikání moc nepomůže a rozhodně vás nezachrání, pokud je vaše firma v potížích kvůli tomu, že máte chabé základy. Pokud prvně nezpečíte to podstatné, dodatečné zdroje vaší firmou jen protěou a ve výsledku budete v horší situaci než předtím.

Úžasné firmy se přes noc vybudovat nedají. Podnikání je tvrdá disciplína, která vyžaduje čas, píli a odříkání. S tím, jak budujete sebe, roste a sílí i vaše společnost a lidé okolo vás. Pokud se nenecháte zlákat pozlátky a různými urychlovači, existuje mnohem větší šance, že se dostanete v pořádku do cíle.

Ing. Jiří Jemelka, MBA,
jednatel společnosti JPF Czech s.r.o.

Největší fotovoltaická elektrárna v Praze jde do provozu

Pražská strojírna spouští v těchto dnech fotovoltaickou elektrárnu umístěnou na střechách svých výrobních hal a skladů v pražské Vinohrady. Jde o největší střešní instalaci tohoto druhu v Praze, díky které bude Pražská strojírna schopna pokrýt svou celkovou nominální roční spotřebu elektrické energie. FVE byla postavena ve spolupráci s městskými firmami a vše proběhlo za podpory Dopravního podniku hl. m. Prahy, jehož je Pražská strojírna dceřinou firmou, a také hlavního města Prahy.

Bylo instalováno celkem 2200 kusů solárních panelů s výkonem 450Wp, které pokrývají plochu odpovídající výměře 23 tenisových kurtů. Celkově má elektrárna výkon 996 kWp a je schopna vyrobit až 980 MWh elektřiny za rok. Množství takto vyrobené elektřiny odpovídá například roční spotřebě 300 běžných domácností.

„Podle plánu bychom měli pokrýt celkovou spotřebu výroby i administrativních budov, což

zahrnuje i 24hodinové provozy několika soustruhů, čističek vzduchu a dalších strojů, a ještě 35 % elektřiny můžeme prodat. Nadále ale budeme odebrat proud ze sítě, zejména ve špičkách a během zimy. Nezbyvá než doufat, že po spuštění bude hodně svítit sluníčko,“ řekl Robert Masarovič, předseda představenstva a generální ředitel Pražské strojírně a. s.

Významný je i ekologický aspekt celého projektu, díky provozu elektrárny dojde k úspore emisí CO₂ ve výši zhruba 500 tun za rok. Zkušební provoz elektrárny bude zahájen v červenci. Návrh celého projektu se předpokládá do šesti až osmi let.

„Zprovoznění této fotovoltaické elektrárny je mimořádně důležitým krokem nejen pro Pražskou strojírnou, ale i zbytek metropole. Jednak bude dodávat přebytek energie – odhadem zhruba třetinu – do distribuční sítě. Především ale zajistí této společnosti soběstačnost, které chceme dosáhnout i pro celé hlavní město. Je to součástí našeho programu v oblasti energetiky, podobně jako zajištění dostatku energií za dostupné ceny. Energetickou bezpečnost Prahy

bereme mimořádně vážně,“ uvedl pražský primátor Bohuslav Svoboda.

Od prvotních jednání o výstavbě elektrárny po finální dokončení uběhlo pouze 15 měsíců. Samotná výstavba elektrárny začala ve strojírně začátkem letošního roku. Celý projekt je výsledkem vzájemné spolupráce městských firem hlavního města Prahy. Právě Pražská plynárenská, skrze svou dceřinou firmu Prometheus a společnost Atlantis Management, je dodavatelem celého projektu.

„Energetická soběstačnost je stěžejní pro snížení naší závislosti na nedemokratických režimech a pro udržení klíčových městských služeb v chodu i v časech krize. A k těm klíčovým službám nepochybně patří oblast dopravy, včetně podpůrných služeb realizovaných Pražskou strojírnou. Věřím, že další obdobné instalace u dalších městských firem budou následovat,“ uvedl náměstek pro dopravu Zdeněk Hříb.

„Realizace a zprovoznění největší pražské fotovoltaické elektrárny v Pražské strojírně, naší 100% dceřiné společnosti, je kromě energetické soběstačnosti dobrým příkladem fun-

gující spolupráce dvou městských firem a jejich dceřiných společností. Ze své pozice jsem tento projekt od začátku podporoval a jsem rád, že se jej podařilo úspěšně dokončit. Je to současně pro nás začátek cesty, kterou bychom v oblasti energetiky chtěli jít i v dalších provozech DPP, zejména v garážích a vozovkách. Dalším příkladem, i když v mnohem menším rozsahu, bude nová vozovna v Praze Hloubětíně, kde počítáme s využitím fotovoltaických panelů k pokrytí spotřeby elektrické energie pro provoz samotné vozovny. Při rozvoji dalších energetických projektů nám poslouží i praktické zkušenosti z Pražské strojírně,“ sdělil Petr Witowski, předseda představenstva a generální ředitel DPP a předseda dozorčí rady Pražské strojírně.

Strojírna získala koncem minulého roku povolení k připojení své FVE do sítě od společnosti PRE, distributora elektrické energie. Šlo o poslední administrativní překážku před výstavbou. Blokování příkonu pro továrnu tak musel být zvýšen z rezervovaného 800 kWh na 1000 kWh. (tz)

ESG se dotkne i malých a středních firem, s reportingem jim nově pomůže online kalkulačka CarbonFix

ESG reporting nedělá vrásky na čele jen velkým firmám. Povinnost reportovat v příštích letech padne přeneseně i na jejich dodavatele, tedy na malé a střední podniky. S významnou částí reportingu jim nově pomůže online aplikace CarbonFix, která za ně vypočítá uhlíkovou stopu.

Malé a střední firmy sice povinnost ESG reportingu nemají, jejich odběratelé (typicky banky, pojišťovny nebo nadnárodní korporace) však tyto informace mohou vyžadovat. „Pracují s nimi pak v rámci vlastního vykazování. A pokud jim jejich dodavatel nedokáže data dodat, nebudou s ním moci spolupracovat,“ varoval Viktor Třebický, jednatel společnosti CI3, která se věnuje konzultacím k výpočtu uhlíkové stopy a jejím reportingem pro

firmy, veřejné instituce a municipality. Problém firmám vyřeší nová automatizovaná webová kalkulačka CarbonFix, na jejímž vývoji pracovali odborníci z CI3. „Nástroj jsme vyvíjeli téměř čtyři roky. Naším cílem bylo nabídnout zejména malým a středním firmám jednoduchou, rychlou a finančně nenáročnou možnost komplexního výpočtu jejich uhlíkové stopy, kterou můžou dále předložit svým odběratelům, jichž se povinnost ESG reportingu přímo týká,“ popsal spoluzakladatel CI3 a jeden z autorů kalkulačky Josef Novák.

Kalkulačka uhlíkové stopy funguje jednoduše. Stačí vyplnit základní údaje o spotřebě energií, pohonných hmot, služebních cestách zaměstnanců nebo například materiálu, který firma zpracovává. Na základě zadaných dat CarbonFix vygeneruje výsledky ve srozumitelné grafické a tabulkové podobě. „Následně si

firma může stáhnout zprávu s hlavními výsledky uhlíkové stopy, která splňuje nejdůležitější parametry mezinárodních standardů pro reporting emisí skleníkových plynů,“ uvedl Josef Novák.

V základní verzi je možné využít CarbonFix zdarma, za komplexnější verze reportingu si něco málo připlatí. „I tak jde o několikanásobně nižší částky, než kdyby se firmy rozhodly využít klasického auditu uhlíkové stopy a individuálního výpočtu poradenské firmy. Pro malé a střední firmy jde o naprosto dostačující nástroj, který pokryje jejich veškeré potřeby,“ dodal Josef Novák.

Výsledky CarbonFix jsou po vygenerování validovány odborníky z CI3. Správnost výsledků je pak potvrzena výstupním certifikátem a značkou z národního programu Sledujme CO₂. (tz)

Recepční od Konica Minolta se nikdy nemračí

Desítky firem v současnosti řeší problémy spojené s nedostatkem kvalifikované pracovní síly a s potřebou aktivní ochrany majetku. Výsledkem je, že práci recepčních či ostrahy areálů vykonávají často senioři. Ti však mnohdy nemají potřebnou fyzickou zdatnost, stejně jako technické znalosti nutné k používání registračních systémů a dalšího IT vybavení. Řešení nabízí technologie kombinující chytré kamery s umělou inteligencí. První instalace tzv. e-kiosku od Konica Minolta na českém trhu jsou aktuálně již před svým dokončením. Z analýz společnosti vyplývá, že kromě zefektivnění procesu evidence návštěv pomůže e-kiosky až 80% úspore nákladů.

„Reagujeme jak na zvyšující se nároky na ochranu osobních údajů a fyzické zabezpečení firem, tak na postupně sílící personální krizi. Moderní technologie přitom mohou zautomatizovat až 50% administrativních, podpůrných či recepčních činností. U e-kiosku hovoříme konkrétně o možnosti provozu v režimu 24/7 bez ohledu na neschopenky, při současném zrychlení a standardizování souvisejících činností a snížení nákladů,“ řekl Petr Atanasčev, marketingový ředitel divize inteligentních kamerových systémů Konica Minolta Europe, a dodal: „Je to dobrá zpráva pro firmy i zaměstnance. Nudná a rutinní práce v této oblasti do budoucna skončí a lidé se budou moci plně soustředit na činnosti se skutečnou přidanou hodnotou.“ Běžnou praxí v současnosti je, že

evidenci návštěv provádějí jako přidruženou činnost buď kvalifikovaní zaměstnanci, kteří pak mají méně času na svou primární odbornou činnost, nebo zaměstnanci v důchodovém věku. Růst průměrně dosaženého vzdělání v populaci však postupně povede k tomu, že budoucí generace seniorů již nebude mít o pozici recepčních či vrátných takový zájem jako dosud. „E-kiosky nabízí řešení pro současnou i budoucí situaci. Zatímco nyní může odlehčit často přetíženým zaměstnancům, zkrátit fronty a zvýšit bezpečnost, do budoucna nabízí řešení obecného nedostatku zaměstnanců v určitých profesích,“ upozornil Petr Atanasčev s tím, že aktuálně Konica Minolta jedná o instalaci u desítek firem v České republice a na Slovensku.

Podle odborníků Konica Minolta by se již za pár let mohl u vstupu do každé větší společnosti nacházet dotykový panel s intuitivním ovládním. Návštěvníci se snadno zaregistrují pomocí občanského průkazu nebo stále rozšířenější bankovní identity a během několika vteřin vstoupí do objektu či kanceláře. Vše je navázáno na využití již dnes používaných technologií, jako jsou QR či čárové kódy, čtečky dokumentů, elektronické karty nebo jazykové moduly. Z panelu e-kiosku se přitom návštěva může spojit pomocí telefonu či videohovoru s osobou, za kterou přichází. Ta má naopak možnost zaregistrovat příchozí i dopředu a umožnit například automatický vjezd do podzemních garáží na rezervované parkovací místo.

Návratnost celého řešení se pohybuje mezi jedním a dvěma roky a s ohledem na rozsah in-

stalace budou náklady na pořízení podle Konica Minolta ještě klesat. Technologie je vhodná jak pro recepcce hotelů či velkých firem, tak pro administrativní objekty, autosalóny nebo rezidenční, průmyslové či logistické areály. „Tam je možné využít řešení rovněž na vrátnicích a vjezdech do areálů, a to jak pro evidenci návštěv, tak pro navigaci nákladních vozů na patřičné odbavovací rampy. Jen sdružení automobilových dopravců ČESMAD Bohemia eviduje téměř 2000 členů a podle našich zkušeností je minimálně každý druhý logistický areál vhodný pro zavedení automatizovaného vjezdu a výjezdu,“ připomněl Petr Atanasčev.

Jedna z prvních instalací e-kiosku v ČR se aktuálně připravuje ve strojírenské společnosti Armatury Group. „Automatizaci evidence návštěv prostřednictvím e-kiosku vnímáme jako další krok v rámci digitální transformace firmy, kterou procházíme v posledních letech. Konkrétně jsme hledali řešení, jež nám umožní jednak snížit náklady a jednak uvolní ruce našim zaměstnancům, kteří se vedle registrace

návštěv věnují i jiným činnostem. E-kiosky navíc plánujeme využít i pro školení příchozích a zaměstnanců v oblasti BOZP,“ popsal Pavel West, IT Manager Armatury Group.

Kamerová řešení a videoanalytické funkce s využitím umělé inteligence nabízí Konica Minolta od roku 2018. Od té doby se s těmito produkty etablovala v oblasti průmyslu či retailu. Kamery s funkcí termovize zde pomáhají předcházet přehřívání strojů nebo sledují pohyb zákazníků po obchodě pro následné vyhodnocení jejich nákupních preferencí. Umělá inteligence dokáže rovněž například ve výrobních závodech upozornit na chybějící bezpečnostní přílbu nebo v obchodech detekovat věk, pohlaví či náladu zákazníků. Tento rok zahájila Konica Minolta rovněž jednání s prvními zájemci z řad nemocnic a dalších zdravotnických zařízení, kde mohou kamerové systémy kontrolovat přítomnost pacientů na pokojích, jejich teplotu, případně upozornit například na pád z postele, a následně automaticky přivolat pomoc. (tz)

Česká umělá inteligence porazila evropskou konkurenci v obchodování kryptoměn

Česká společnost Soft Vision dosáhla vítězství v soutěži Hedgeweek European Digital Assets Awards 2023 v kategorii Fond s nejlepším výnosem za posledních 36 měsíců s kapitálem nižším než 25 milionů dolarů. Její fond p-hat, založený na umělé inteligenci (AI), předčil evropskou konkurenci v oblasti kryptoměnových fondů.

„Hlavním měřítkem úspěchu je pro nás spokojenost našich investorů, pro které cílíme na stabilní pozitivní výnosy. Vítězství v této soutěži je už jen pomyslnou třešničkou na dortu. O to důležitější je, že jde o kategorii dlouhodobých výsledků, které jsou pro nás stěžejní. Bereme to jako signál, že námi zvolený systematický přístup založený na umělé inteligenci je ten správný a dobře obstojí ve srovnání s konkurencí,“ komentoval úspěch zakladatel fondu Petr Fiala.

Strategie p-hat fondu využívá plně automatizovaný obchodní systém založený na AI, který je spravován a kontinuálně vyvíjen společností Soft Vision. „Nestává se moc často, že by český tým uspěl v mezinárodní konkurenci globál-

ních fondů a porazil je v kategorii výkonnosti. Česká republika je ve finančnictví, a zejména ve světě hedge fondů velice podceňována. Historicky u nás vzniklo jen málo týmů a strategií, které si dokázaly vytvořit jméno v zahraničí a uspět v jednom z nejkonzervativnějších odvětví na světě. Ještě méně pak zvládlo přilákat i zahraniční kapitál. O to více si úspěchu ceníme a věříme, že vítězství v této kategorii neotevře dveře jen nám, ale pomůže i dalším nadějným týmům a projektům,“ dodal provozní ředitel společnosti a hlavní analytik Petr Hotovec.

Soutěž Hedgeweek European Digital Assets Awards, kterou pořádá společnost Hedgeweek ve spolupráci s BarclayHedge, hodnotí výkonnost kryptoměnových fondů a pravidelně vyhláší vítěze v několika kategoriích. Vedle fondu p-hat dosáhli úspěchu také globální legendy a průkopníci investování do kryptoměn, jako jsou Pythagoras, Abraxas, Fasanara a Nickel Digital.

BarclayHedge je jednou z největších světových fondových databází, která sbírá data o 6900 fondech od roku 1985. Tato databáze se zaměřuje nejen na kryptoměnové fondy, ale také na tradiční akciové, dluhopisové, tradingové

a alternativní fondy. Poskytuje přehlednou platformu pro kvalifikované investory z řad family office, vysoce majetných osob, fondů fondů a penzijních fondů, kterým pomáhá vybrat zajímavé investiční strategie.

Soft Vision vyvíjí software v oblasti algoritmického obchodování s využitím umělé inteligence a strojového učení. Zakladatelem společnosti Soft Vision je datový analytik se specializací na neuronové sítě Petr Fiala, který již v roce 2016 začal vyvíjet systém automatizovaného obchodování. V roce 2018 založil Soft Vision, společnost, která pokračuje ve vývoji systému automatizovaného algoritmického obchodování založeného na nejmodernějších technologiích strojového učení. Od roku 2019 je systém aplikován na obchodování s kryptoměnami v rámci stejnojmenného alternativního fondu. Systém je využíván k obchodování s kryptoměnami také fondem p-hat, který byl spuštěn k 1. červnu 2022 a který nabízí kvalifikovaným investorům možnost podílet se na tomto úspěšném tradingovém systému. Soft Vision využívá vlastní infrastrukturu, open source technologie a prvotřídní světová technická řešení.

P-hat fund se zabývá obchodováním s kryptoměnami, k čemuž využívá automatizovaný algoritmický tradingový systém vyvinutý technologickým startupem Soft Vision. Tento systém kombinuje umělou inteligenci a kvantitativní analýzu. Unikátní tradingový systém postavený na analýze časových řad a predikci prováděné pomocí neuronových sítí byl úspěšně používán k obchodování kryptoměn a kontinuálně vylepšován již od roku 2018 v rámci Soft Vision alternativního fondu. P-hat fond, spuštěný v dubnu 2022, tento tradingový systém převzal a navazuje tak na strategii prověřenou čtyřmi lety obchodování na volatilních trzích. P-hat fond je plně regulovaným fondem, a poskytuje tak širšímu okruhu kvalifikovaných investorů vyšší standard právní ochrany spolu s jistotou, že vložené prostředky budou spravovány v souladu se světovými standardy obhospodařování investičních fondů, auditovány renomovanou auditorskou společností a pod dohledem příslušného orgánu dohledu. P-hat fond je určen investorům s minimální investicí 100 000 amerických dolarů. Aktuální objem aktiv pod správou fondu je kolem 15 milionů amerických dolarů. (tz)

Startup 100ks získal další investici od Mitonu a vyráží na Slovensko

Projekt 100ks, který umožňuje jednoduchou koupi současného umění ve formě limitovaných tisků za dostupnou cenu, se kromě českých umělců začal věnovat i těm slovenským. Poté, co v Česku během půl roku prodal více než 1700 tisků, obdržel další investici od Mitonu a expanduje na Slovensko.

Jakub Svoboda, zakladatel projektu 100ks.cz

Slovenská verze 100ks.sk bude fungovat na stejném principu jako 100ks.cz. Přibližně každý měsíc vznikne pod dohledem odborných kurátorů nová tematická edice, která bude obsahovat tisky současných slovenských umělců,

vždy podepsané a číslované v limitovaném nákladu sto kusů. V první sérii s názvem Lineární obse se představují čtyři slovenští autoři, které vybrala renomovaná slovenská kurátorka Silvia L. Čúzyová.

Čtveřice umělců Erik Šille, Peter Cvik, Ján Vasilko a Marek Jarotta nejzásadněji rozvíjí nové trendy ve slovenské malbě. Každý z nich se vlastním způsobem pohybuje ve vlastních lineárních světech, kde intenzivně řeší stávající malířské situace a problémy nebo specificky reflektují umělecko-spoolečenská témata.

„Podle zkušeností z České republiky očekáváme, že na Slovensku bychom mohli do konce roku prodat až tisíc tisků, což bychom považovali

za úspěch,“ komentoval slovenskou expanzi Jakub Svoboda, zakladatel 100ks.cz.

„100ks bude vždy vybírat jen z malého počtu nejzajímavějších umělců. Ti slovenští budou jistě zajímat i současné fanoušky v Čechách, ale cílem 100ks bude vždy přinášet místní umělce místním kupujícím. Jen tak může 100ks růst, a přitom zachovat svou výjimečnost,“ řekl k expanzi partner Mitonu Michal Jiráček.

V české i slovenské verzi budou v nabídce i díla umělců z vedlejší země a stejně jako v obou zemích budou kromě limitovaných tisků v nabídce i některé originály. Pokud se expanze vydaří, je v plánu podívat se do dalších sousedních států. (tz)

OXALIS spoluvlastní čajovou továrnu v Indii

Společnost Oxalis, přední importér a zpracovatel čaje, se stala spoluvlastníkem čajové továrny Tea Studio v jižní Indii. Je tak jednou z mála evropských firem, které čaj produkují přímo v pěstitelské zemi.

Tea Studio je inovativní projekt, na jehož základě se čaj zpracovává řemeslným způsobem. Vznikl v roce 2018 v pohoří Nilgiri (Modré hory) v nadmořské výšce 1850 m. Leží uprostřed plochy osázené výhradně velkolistými čajovníky kultivaru thea sinensis assamica o celkové výměře 24 ha. O čajové keře se zde starají malí farmáři z kmenové komunity Bagda. Ruční sklizeň probíhá noblesně, sbírá se pouze pupen a jeden list pod ním. Pěstitelé nikdy nepoužívají žádné chemikálie, produkce čají je tak absolutně čistá.

„Od svého vzniku je zde kladen důraz na sociální odpovědnost a minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí. V projektu působí výhradně ženský pracovní tým, který sestává ze sedmi spolupracovnic z blízké vesnice. Tea Studio je také dosud jedinou čajovou továrnou v Indii, která využívá energii zkapalněného plynu LPG. Zcela se zde eliminuje užití dřeva či

uhlí,“ řekl Petr Zelík, majitel společnosti Oxalis. Po investici české společnosti byla navíc střecha továrny osazena solárními panely. Elektrizace výroby tak z velké části pochází z vlastní sluneční elektrárny.

Tea Studio se specializuje na ortodoxní čaje. Pod jednou střechou produkuje 16 různých druhů. Společnost Oxalis již do své nabídky zahrnuje pět těchto čajů. Nachází se mezi nimi také oblíbená čerstvá sklizeň Nilgiri Winter Frost.

Kromě toho nabízí také černý čaj Orchid, bílý čaj Peony, zelený čaj Maofeng a tmavě pražený čaj Wulong.

Spoluvlastnictví čajové továrny je pro Oxalis dalším krokem k posílení pozice na trhu. Zakládá si na kvalitě a jedinečnosti svých produktů a vstup do Tea Studia představuje vzácnou příležitost rozšířit nabídku o čaj vyrobené přímo v pěstitelské zemi. Firma Oxalis investovala rovněž do nové ekologické pražičky. Ta je svým charakterem jediná v České republice. Pražička Loring S70 Peregrine je vysoce inovativní a ekologicky šetrné zařízení, které využívá nejmodernější technologie. Dokáže napražit až 70 kg zelených zrn kávy za 15 minut, což je dvojnásobek kapacity předchozí pražičky. Nové zařízení je navíc mnohem méně energeticky náročné. Ve srovnání s běžnými pražičkami přináší až 80 % úsporu ve spotřebě plynu a snížení objemu skleníkových plynů. Celkově dokáže pražička vyrobit až 600 tun kávy ročně. „S novou pražičkou jsme schopni zvýšit naše kapacity a odpovědět na rostoucí poptávku po našich výrobcích. Věříme, že nám tato investice umožní rozšířit naše dodávky nejen v České republice, ale také do zahraničí, kam exportujeme až 30 % naší kávy,“ uvedl Petr Zelík. (tz)

České střechy Nebesys se staly nejkreativnějším startupem světa

Globální finále prestižní soutěže Creative Business Cup proběhlo 5. června 2023 v dánské Kodani. Inovativní startupy z celého světa soutěžily o podporu a investice pro své podnikatelské projekty. Celosvětovým šampionem Creative Business Cup 2023 se stal český startup Nebesys, který v březnu letošního roku vyhrál národní kolo pořádané agenturou CzechInvest.

„Pro nás všechny je skvělá zpráva, že se u nás rodí takto zajímavá, kreativní a inovativní řešení. Vítězství v soutěži přinese startu neocenitelnou podporu, která mu pomůže v růstu a expanzi na nové trhy a doufám, že se stane zároveň vzorem pro ostatní startupy, aby se přihlásily do dalších ročníků,“ uvedl Petr Očko, vrchní ředitel sekce digitalizace a inovací Ministerstva průmyslu a obchodu pověřený řízením agentury CzechInvest. A zároveň dodal: „Kreativní startupy před-

stavují jednu z klíčových oblastí, které v CzechInvestu dlouhodobě podporujeme i v rámci projektu Technologická inkubace, kde se kreativní startupy mohou aktuálně hlásit do otevřené výzvy.“

Do finálové desítky se startup Nebesys probojoval vedle dalších finalistů, kteří se zaměřovali se svými produkty například na udržitelné textilní materiály či různé digitální platformy. Porotu pak během finálového pitchdeku v podání zástupců startupu Nebesys zaujala nejvíce unikátnost a propracovanost celého řešení. To startup nakonec vyneslo i na stupínek vítězů. Kromě samotného renomé díky vítězství v soutěži obdrží také balíček podnikatelských služeb, programů a mentoringu a také přístup k finančním zdrojům poskytovaným partnery, investory a odbornými mentory. Bude moci rovněž vstoupit do exkluzivního programu Creative Business Investors, který mu umožní navázat kontakty s investory a potenciálními partnery po celý následující rok.

„Je nám obrovskou ctí, že jsme mohli reprezentovat Českou republiku jako zemi plnou skvělých nápadů. Naše vítězství je výsledkem úžasné spolupráce celého Nebesys týmu. Věřím, že na konci roku budeme mít desítky dalších krásných realizací, a zlepšíme tím život mnoha lidem,“ řekla Zuzana Ambrožová, kreativní ředitelka startupu Nebesys.

Nebesys je inovativní projekt, který přináší jedinečnou možnost otevřít interiéry k nebesům a nabízí úchvatné výhledy na městskou i přírodní krajinu. Tento startup využívá přirozeného difúzního světla, tzv. oblohový jas, který nejenže zabráňuje přehřívání a vzniku tepelných ostrovů, ale také chladí prostřednictvím vody a zachytává déšť. Střechy Nebesys by měly být v budoucnu plně energeticky soběstačné. Do globálního finále Creative Business Cup se probojovaly po vítězství v českém kole soutěže, které se konalo v Ústí nad Labem. „Finálová desítká byla letos opravdu nabitá skvělými projek-

ty a jsem velmi ráda, že vyhrál právě český startup. Obstát v konkurenci a před porotou hodnotící nejen kreativní řešení produktu nebo služby, ale především samotný potenciál, bylo opravdu těžké, ale Nebesys to zvládl a zaslouženě se stal nejkreativnějším startupem světa,“ poznamenala Alena Hájková, ambasadorka letošního ročníku a zároveň ředitelka Odboru regionálních kanceláří agentury CzechInvest.

Soutěž Creative Business Cup je určena pro startupy z kreativních odvětví, jako je například design, elektronika, software, počítačové hry, 3D tiskárny, móda, architektura, reklama, film, fotografie, gastronomie, volnočasové aktivity, hračky, hudba nebo audiovizivní. Porota hodnotí nejen kreativní řešení produktu či služby, ale také potenciál obstát v mezinárodní konkurenci a stát se globálně úspěšnou firmou. Účast v globálním finále je sama o sobě oceněním a představuje velký úspěch. Na první příčku dosáhlo Česko díky startu Nebesys poprvé. (tz)

Logistická firma Bevy.city testuje v běžném provozu elektromobily s rychle vyměnitelnou baterií

Zavedení rychle vyměnitelných baterií zejména do firemních flotil bude představovat významný krok k odstranění bariér elektromobility. Logistická firma Bevy.city od června testuje první dvě taková vozidla v rámci běžného provozu své rozvážkové služby v Praze a okolí. Automatizovaná výměnná stanice českého startupu BattSwap dokáže během necelých tří minut nahradit vybitou baterii speciálně upraveného elektromobilu za novou. Vozidlo tak může být zpět v provozu za stejnou dobu jako v případě čerpání tradičních pohonných hmot.

Technologie BattSwap adresuje hned několik problémů, se kterými se elektromobilita stále ještě potýká. Nabíjení, které na dlouhou dobu vyřadí elektromobil z provozu, nahrazuje výměnou baterie. Ta probíhá v rámci malé automatizované stanice vyvinuté českým startupem BattSwap. Elektromobil vyjede na nízkou rampu a zařízení samo vymění vybitou baterii za novou. Celá akce, včetně nájezdu a sjezdu z rampy, přitom nezabere více než tři minuty, tedy stejný čas, jako by trvalo čerpání pohonných hmot u klasického automobilu. „Nová technologie je ideálním řešením pro rozvážkové a kurýrní společnosti, jako je Bevy.city. Ve spádové oblasti, jako jsou města nebo velká logistická centra, získají prakticky neomezený dojezd, spolu s novou zásilkou si totiž v depu mohou rovnou vyzvednout i nabitou baterii,“ řekl Radek Janků, zakladatel a CEO společnosti BattSwap.

Výměna baterie je také odpovědí na nedostatek dobíjecích míst a kapacitní problémy, které logistické firmy využívající elektromobily ve svých areálech řeší. Jedna malá stanice dokáže obslužit zhruba stovku elektromobilů. Není tak nutné, aby součástí depa byly obrovské plochy potřebné pro dobíjení.

Logistická společnost Bevy.city, která v současné době provozuje flotilu více než 80 elektromobilů v České republice a v Německu, se stala první firmou, která českou technologii BattSwap testuje. V rámci testovacího provozu využívá Bevy.city výměnnou stanici umístěnou ve svém depu a dva elektromobily výrobce Nextem vybavené technologií BattSwap. Testovací provoz bude probíhat celé léto.

„Stejně jako my i firma BattSwap vidí budoucnost městské logistiky v elektromobilitě. Jejich řešení nám, a tím i našim zákazníkům, může přinést obrovské výhody, ať už jde o jednodušší plánování tras, nižší provozní výdaje, nebo optimalizaci nabíjecích kapacit. Pokud se celý systém v našem zkušebním provozu osvědčí, plánujeme spolupráci s firmou BattSwap do budoucna rozšířit,“ sdělil Ladislav Janckulík, zakladatel logistického startupu Bevy.city.

„U technologie výměny baterií je pro nás zajímavá i finanční stránka. Díky menším a jednodušším bateriím výrazně klesá pořizovací cena elektromobilu, navíc lze baterie nabíjet nezávisle na vozidlech, v jiné lokalitě a naplánovat nabíjení tak, abychom využívali pře-

bytky elektřiny v síti s nižším tarifem. To vše pak můžeme promítnout do výhodnějších cen pro naše zákazníky,“ dodal Ondřej Kočí, provozní ředitel společnosti Bevy.city.

Bevy.city je unikátním českým startupem v oblasti kurýrních služeb. Je jedinou doručovací společností na českém trhu, která využívá k dopravě zásilek pouze elektromobily. Specializuje se na B2B zákazníky, kterým flexibilně pomáhá navýšit kapacitu při doručovacích špičkách. Bevy.city funguje v současné době v Praze a okolí a mezi jejími zákazníky patří například Rohlík.cz, Zásilkovna, Liftago, Country Life, NutritionPro, Yes Krabičky nebo Sfood. (tz)

Strana vychází pod partnerskou záštitou České společnosti pro jakost

Soutěž nám rozšířila povědomí o našich dalších možnostech

Management kvality je pro mnohé firmy a organizace pojem stále neznámý. Zároveň však přibývá

těch, které poznaly, jak výhodné zlepšování je a co všechno s tím souvisí. Příkladem mohou být některé městské části v Praze. Jednou z nich je Městská část Praha 14. Ta v roce 2022 uspěla v soutěži Ambassador kvality, kterou každým rokem vyhlašuje Česká manažerská asociace. Byl to důkaz o tom, že aktivity, které zde na podporu kvality zavedli do každodenní praxe, již nesou své ovoce. Na zkušenosti i výsledky jsme se zeptali Ing. Michala Němce, manažera kvality MČ Praha 14:

Kdy jste začali přemýšlet o systematické práci týkající se zkvalitňování činnosti úřadu?

Důvodem pro zavedení systému řízení jakosti (od roku 2010 kvality) dle požadavků mezinárodních normy ISO byla snaha dosáhnout vyšší úrovně vnitřního systému řízení s důrazem na dosažení pozitivních dopadů poskytovaných veřejných služeb ve vztahu k vnějším i vnitřním zákazníkům (občanům, pracovníkům úřadu) a zefektivnění činností při správě městské části Praha 14. Tyto důvody se promítly do stanovených cílů kvality městské části Praha 14 na další roky, které jsou průběžně aktualizovány dle potřeb městské části a vyhodnocovány minimálně 1x ročně v rámci přezkoumávání zavedeného systému řízení kvality vedením.

Hlavní cíle projektu:

- Přispět k péči o všestranný rozvoj území městské části a potřeb svých občanů a při plnění svých cílů chránit veřejný zájem.
- Zvýšit prestiž úřadu městské části (dále ÚMČ) ve vztahu k nadřízeným, kontrolním orgánům a k občanům.
- Plnit stanovené priority, zakotvené v konkrétních, měřitelných, časově termínovaných a pravidelně hodnocených cílech jakosti.
- Udržet či zlepšit výkonnost zabezpečených

procesů v oblasti státní správy a samosprávy.

Co bylo prvním impulzem?

Nevím přesně, co bylo prvním podnětem, protože u MČ Praha 14 jsem začal pracovat až od roku 2006, kdežto proces začátku nastavování systému QMS, tedy kvalitního manažerského systému započal již rozhodnutím Rady městské části Praha 14 v roce 2005. Po bídce ale jistě byla snaha zavést ucelený systém řízení managementu kvality, který průkazně a transparentně nastaví a popíše všechny procesy státní správy v přenesené působnosti a procesy samosprávy tak, aby splňovaly všechna potřebná kritéria a parametry a zároveň byly splněny všechny požadavky normy ISO 9001.

Čím jste začínali?

Začínalo se v roce 2005 postupným nastavováním jednotlivých procesů státní správy v přenesené působnosti hl. m. Prahy a procesů samosprávy v samostatné působnosti v mapách a přehledech procesů s tím, že procesy, které přesahovaly do vícero agend úřadu, pak byly popsány ve směrnících a instrukcích, a to tak, aby byly pokryty veškeré existující procesy u ÚMČ Praha 14. Dále se začaly provádět anketní spokojenosti zákazníků, zaměstnanců, interní audity kvality s vypracováním všech potřebných dokumentů, které jsou potřebné k nastavení kvalitního řízení managementu kvality.

Vzpomenete si na první úspěch, viditelné výsledky?

Prvním úspěchem bylo vydání Certifikátu při splnění požadavků shody systému managementu kvality s požadavky normy ČSN EN ISO 9001:2001 pro ÚMČ Praha 14 v září roku 2006.

Slavnostní chvíle při vyhlášení loňského ročníku soutěže Ambassador roku. Mária Ševčíková, místostarostka Prahy 14, a Pavlína George, vedoucí oddělení strategického plánování Prahy 14, přebírají ocenění

Vnímají občané určitý posun ve vašich službách, v rychlosti, spolehlivosti, snaze řešit problémy, vnímat, co lidi trápí a s čím by potřebovali pomoci?

Abychom zjistili zpětnou vazbu od občanů/klientů ÚMČ Praha 14, tak organizujeme, každoročně, již od roku 2006, ankety spokojenosti občanů ÚMČ Praha 14, kde se občané mohou vyjádřit k jednotlivým agendám úřadu a také napsat své připomínky. A to formou dotazníků, kterými se pak vedení ÚMČ Praha 14 zabývá, a následně se jednotlivé záležitosti snaží řešit. Od roku 2022 je anketa digitalizována, čímž je také usnadněno a zjednodušeno její vyplňování a následně vyhodnocování.

Určitě máte v plánu další změny, projekty...

Postupně se snažíme celé řízení managementu kvality co nejvíce vylepšovat, a to jak s pomocí České společnosti pro jakost, tak i např. digitalizací celého systému řízení managementu kvality a zkvalitňováním jednotlivých procesů státní správy a samosprávy. Dále se stále více prohlubuje propojení s projektem Místní Agenda 21 – MA-21 (udržitelný rozvoj městské části), který

u našeho úřadu již několik let úspěšně funguje a kde se snažíme propojovat některé činnosti tak, aby jejich efektem bylo zlepšování života všech občanů MČ Praha 14.

Jak manažersky náročná je cesta prosazování kvality v úřadu? A obohatilo to váš profesní pohled na ni?

Po pravdě, musel jsem se vše ohledně ISO 9001 učit od začátku, protože jsem s tímto systémem kvality nikdy před svým příchodem na Městskou část Praha 14 nepřišel do styku. Ze začátku to pro mne byly někdy krušné chvíle, ale postupně jsem se do problematiky dostával a sám jsem se snažil neustále zlepšovat. Naučil jsem se něčemu novému, změnil se u mne pohled na fungování agend u samosprávných úřadů, a posléze jsem se snažil získané poznatky aplikovat ve prospěch celého systému řízení managementu u MČ Praha 14.

Proč jste se přihlásili do soutěže Ambassador kvality? Co vám to přineslo?

Tato soutěž byla opětovně loni vyhlášena Českou společností pro jakost, se kterou naše městská část již dlouhodobě spolupracuje. Myslím si, že v rámci samosprávných celků jsme se dostali v oblasti řízení managementu kvality na velmi dobrou úroveň a chtěli jsme si ověřit, jestli v hodnocení řízení managementu kvality naší městské části obstojíme. Nakonec se to povedlo, čehož si velmi ceníme. Protože samotný dotazník k soutěži byl velmi obsáhlý a v některých oblastech podrobný, tak jsme někdy popisovali i činnosti, nad jejichž hodnocením jsme se dříve tolik nepozastavovali. Soutěž nám tak rozšířila povědomí o našich dalších možnostech v oblasti zlepšování vlastních procesů státní správy a samosprávy.

za odpovědi poděkovala Eva Brix

INZERCE

Česká společnost pro jakost OCENÍ ÚSPĚŠNÉ

Máte pocit, že Vaše organizace může být v mnohém příkladem pro ostatní? Česká společnost pro jakost vyhlásila další ročník ocenění Ambassador kvality České republiky. Přihlaste se a možná to bude právě Vaše organizace, která se stane Ambasadorem kvality ČR.

Cena Ambassador kvality České republiky byla vyhlášena v rámci podpory rozvoje a podpory zavádění zásad managementu kvality v různých podobách. Určena je pro organizace, které nadstandardně dbají o zajištění kvality svých produktů a služeb, které se chovají odpovědně a aktivně napomáhají šíření a propagaci kvality.

Ocenění je určeno všem organizacím podnikatelského a veřejného sektoru bez rozdílu velikosti a oboru. Přihlaste se do soutěže a staňte se ambasadory kvality.

Přihlášky můžete podávat do 30. září.

Podrobnější informace o cenách najdete na: <https://oceneni.csq.cz>
Česká společnost pro jakost, www.csq.cz

Cizinci prostřednictvím vládního programu přidají ročně do státní kasy 23 miliard korun

Hospodářská komora označuje váhání Ministerstva financí s uvolněním necelého sta miliónů korun na platy úředníků Ministerstva vnitra a Ministerstva zahraničí, kteří mají i v roce 2024 ověřovat žádosti uchazečů z ciziny o práci skrze vládní ekonomický Program kvalifikovaný zaměstnanec, za absurdní.

Podle odhadů Hospodářské komory cizinci, kteří už ve firmách pracují prostřednictvím vládního Programu kvalifikovaný zaměstnanec, odvádějí do státní kasy spolu se zaměstnavateli jen na daních, sociálním a zdravotním pojištění 23 miliard korun ročně a další miliardy korun stát získává z jejich spotřeby. Každý uchazeč má navíc povinnost státu při podání žádosti o zaměstnaneckou kartu zaplatit správní poplatek 5000 Kč, takže už jen samo zproplatnění dovozu zahraničních zaměstnanců z velké části pokrývá platy státních úředníků věnujících se příslušné agendě.

„Z pohledu Hospodářské komory je nicméně lhostejné, zda se hladkého nábory zahraničních pracovníků dosáhne udržení stávajícího počtu státních úředníků věnujících se příslušné agendě, anebo zintenzivnění její digitalizace. V každém případě jde o nepříliš častý příklad toho, že i ze státního rozpočtu lze vydávat prostředky s velmi výhodnou návratností,“ upřesnil prezident Hospodářské komory Zdeněk Zajíček.

Zaměstnavatelé i uchazeči o práci přitom musí splnit přísné podmínky, jejichž plnění je prověřováno právě pracovníky ministerstev. Ministerstvo vnitra rozhoduje o žádostech o pobytová oprávnění a monitoruje bezpečnostní dopady realizace programu. Ministerstvo zahraničních věcí má za úkol řídit činnost zastupitelských úřadů nabírajících žádosti zahraničních pracovníků o pobytová oprávnění. Firmy mohou od listopadu roku 2022 nově zaměstnat také pracovníky z Arménie, Gruzie a Severní Makedonie. Změnu programu iniciovala Hospodářská komora a další podnikatelské organizace. Navýšily se i kvóty pro náber

žádostí na zastupitelském úřadu v Kišiněvě a na zastupitelském úřadě v Manile. Hospodářská komora také vyjednala s ministerstvy navýšení kvót. Od července letošního roku se měla zvýšit kvóta pro pracovníky z Filipín (o 3000 za rok) a z Mongolska (o 2000 za rok). Na to ale nejsou kapacitně připravené české zastupitelské úřady, proto je nejisté, v jakém časovém horizontu bude program fakticky rozšířen. Kvóty ostatních zemí zahrnutých do programu (Arménie, Filipíny, Gruzie, Indie, Kazachstán, Moldavsko, Mongolsko, Srbsko a Černá Hora, Severní Makedonie) tvoří dohromady místa pro cca 9400 pracovníků za rok.

Hospodářská komora je jednotným centrálním místem pro sběr, kontrolu a zařazování žádostí zaměstnavatelů do tohoto programu. Vyřizuje více než 80 % všech žádostí v zemi. Dosud zpracovala 15 000 žádostí firem o 100 000 pracovníků z devíti zemí. Pomáhá tak firmám obsadit tolik potřebná pracovní místa v kapacitách, které jí vláda umožní. Komora v posledních letech zaznamenává výrazný nárůst zájmu

firem o zahraniční pracovníky. Nejčastěji žádané profese pocházejí z oblasti stavebnictví, skladování, dopravy, stravování a výroby. Hospodářská komora už dříve uvedla, že státní kasa kvůli rekordnímu počtu neobsazených míst jen v roce 2018 trátila nejméně 84 miliard korun na daních a odvodech, v roce 2019 potenciální ztráty dosáhly přibližně 110 miliard korun, v roce 2023 se podle odhadů Hospodářské komory budou potenciální škody pohybovat okolo 150 miliard korun.

Hospodářská komora také dlouhodobě upozorňuje, že vládní program ekonomické migrace znevýhodňuje nejmenší zaměstnavatele. Přístup do programu jim je odepřen jen na základě skutečnosti, že zaměstnávají méně než šest pracovníků. Hospodářská komora ve spolupráci se Svazem průmyslu a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů už v minulosti předložila MPSV návrh na zavedení zvláštního projektu pro malé (mikro) firmy, rezort ale na tento návrh podnikatelských organizací nereaguje. (tz)

Olomoucký kraj podepsal s ČSZE energií nabitě memorandum

Memorandum, které stvrzuje spolupráci mezi Olomouckým krajem, Českým svazem zaměstnavatelů v energetice ČSZE a jeho členskou Střední školou elektrotechnickou v Lipníku nad Bečvou, uzavřeli v pondělí 26. června zástupci všech jmenovaných stran. Podpořit by mělo vzdělávání budoucích kvalifikovaných odborníků v energetice. Olomoucký kraj se memorandumem o podpoře vzdělávání v energetice připojil k dalším krajům ČR, včetně hl. m. Prahy.

„Oceňujeme rychlou a pozitivní reakci vedení Olomouckého kraje na naši společnou žádost se Střední školou elektrotechnickou v Lipníku nad Bečvou o podpoře odborného vzdělávání a užší spolupráci mezi zřizovateli vzdělávacích

institucí, zaměstnavateli a školami. Věřím, že memorandum přispěje k podpoře regionální energetiky, dalšímu rozvoji odborného vzdělávání a k sociálnímu rozvoji v Olomouckém kraji,“ řekl k podpisu dokumentu Richard Vidlička, ředitel Českého svazu zaměstnavatelů v energetice.

Lipnická škola, certifikovaná pro obor energetiky, bude ve spolupráci s krajem a ČSZE zajišťovat výuku a profesní rozvoj budoucích energetiků. V rámci praktického vyučování může energetickým společnostem nabízet volné výrobní a montážní kapacity, například v učebním polygonu v Přerově, pro školení energetiků pro práce pod napětím. Svaz na oplátku pomůže například s materiálním zajištěním výuky, s větší informovaností o možnostech studia a podpoří nábor žáků do požadovaných oborů

vzdělávání. Školské a pedagogické radě mohou zástupci ČSZE předkládat návrhy na úpravu školních vzdělávacích programů.

Olomoucký kraj se jako zřizovatel Střední školy elektrotechnické v Lipníku nad Bečvou zavázal podporovat výuku oborů středního vzdělání potřebných pro energetiku, například bude vhodnou formou propagovat soutěže v dovednostech žáků. „Energetika doslova hýbe naší společností. Jde o strategický obor, jehož význam v dalších letech poroste tak, jak bude průmysl, a vlastně i celá společnost, přecházet na nízkooemisní provoz. Chceme, aby měl náš kraj dostatek odborníků, kteří se budou otázky energetiky věnovat, a chceme, aby se na svoje povolání připravovali už teď,“ zdůvodnil vznik memoranda Josef Suchánek, hejtman Olomouckého kraje.

Lipnická škola si od vzájemné spolupráce slibuje zejména zvýšení atraktivity nabízených oborů, ale i užší napojení studentů na praxi. „Memorandum cítím jako závazek k nadstandardní výuce a realizaci moderních a nápaditých školních vzdělávacích programů. Konkrétně vidím příležitost plného využití polygonu v Přerově pro odborný výcvik elektrikářů. Cenním si významu uzavřeného memoranda pro samotné město Lipník nad Bečvou, v němž má škola hlavní sídlo,“ uvedl Michael Tesař, ředitel Střední školy elektrotechnické.

Škola již nyní spolupracuje s některými firmami, hlavními formami spolupráce jsou odborný výcvik na jejich pracovištích, exkurze, odborné přednášky. Zaměstnavatelé mohou ve škole pořádat náborové akce a přímo oslovit čerstvé absolventy. (tz)

Asociace bezpečného konopí předložila konkrétní návrhy regulace trhu

Po prvním jednání se zástupci Ministerstva zemědělství se Asociace bezpečného konopí rozhodla předložit praktické návrhy řešení, které by zabránily plošnému

zákazu CBD a dalších fytokannabinoidů v potravinách. Například zařadit do nových potravin jen izoláty kannabinoidů. Na všechny ostatní potraviny s obsahem fytokannabinoidů pak stanovit maximální denní dávku, např. max 50 mg nebo 1 mg na 1 kg hmotnosti uživatele denně.

Asociaci výrobců a distributorů bezpečných konopných produktů čeká další kolo nelehkého vyjednávání se zástupci Ministerstva zemědělství, potažmo s pracovními skupinami úřadů dotčených problematikou konopných produktů. Hlavním cílem je, aby se zástupci konopného průmyslu mohli podílet na přípravách regulace konopných produktů. V opačném případě by totiž mohl vzniknout paskvil, který poškodí nejen konopný průmysl v ČR, ale zároveň zkomplikuje život lidem, kterým například CBD produkty pomáhají překonávat zdravotní potíže.

„Z toho důvodu jsme v intenzivním kontaktu s lidmi z rady Vlády ČR pro koordinaci politiky v oblasti závislosti (RVKPPZ), kteří da-

nou agendu aktuálně řeší, abychom jim vysvětlili, jak důležité je tvořit tu regulaci s námi jako průmyslem, pokud nemá vzniknout paskvil,“ řekl předseda Asociace bezpečného konopí Tomáš Vymazal. Se současným postojem Ministerstva zemědělství nesouhlasí ani zakladatel společnosti Unique Therapeutics Radek Hlaváček, který získal bohatou praxi s konopným businessem v Kanadě. „Omezování či zakazování konopí a jeho aktivních látek nedává žádný smysl. Je to jako kdybyste strkali prst do vodopádu ve snaze ho zastavit,“ sdělil Radek Hlaváček, člen Asociace bezpečného konopí.

Jak by měla vypadat regulace trhu s produkty obsahujícími CBD či HHC? Podle Asociace bezpečného konopí není třeba přísněji regulovat tradiční potraviny s obsahem CBD a jiných neomamných kannabinoidů, které mají dávkování do 50 mg či 1 mg na kg hmotnosti uživatele denně. Naopak veškeré potraviny s obsahem omamných kannabinoidů či vyšším dávkováním by měly být regulovány jako psychomodulační látky (PML). Produkty ke kouření a vapoání s obsahem kannabinoidů by měly být regulovány jako bylinné výrobky určené ke kouření či elektronické cigarety, pokud vzhledem ke svému obsahu THC mohou, jinak by měly být regulovány jako PML.

Konkrétní návrhy Asociace bezpečného konopí:

1. Tradiční extrakty vyrobené tradičními postupy jsou tradiční, nikoliv novou potravinou.

Proto se na ně nevztahuje nařízení o nových potravinách, a tedy ani omezení a zákazy z něj vyplývající.

2. Do nových potravin navrhujeme řadit jen izoláty kannabinoidů, a to jak rostlinného, tak syntetického původu, protože ty skutečně nejsou tradiční potravina. To znamená u takových kannabinoidů vyčkat na vyhodnocení v rámci registračního procesu na úrovni Evropské komise.

3. Vzhledem k diskuzi o bezpečnosti potravin s obsahem CBD a jiných fytokannabinoidů navrhujeme dočasně na potraviny s obsahem fytokannabinoidů stanovit maximální dávku denního příjmu, např. max 50 mg CBD za den nebo např. max 1 mg na kg hmotnosti uživatele. U těchto hodnot denního příjmu nebyla identifikována žádná rizika.

4. Navrhujeme rozšířit sadu informací, které musí výrobci potravin či potravinových doplňků hlásit Ministerstvu zemědělství. Je třeba, aby mělo ministerstvo k dispozici všechny informace, které doposud scházejí pro vyhodnocování bezpečnosti jednotlivých nahlášených výrobků či jejich správného zařazení do tradičních potravin či potravin nového typu.

Shoda s úředníky

I přes určité výhrady našly obě strany shodu v některých návrzích. Například ve vyjmutí produktů nabízených jako sběratelské předměty ze šedé zóny, v zákazu prodeje konopných produktů určených pro kouření a vapo-

rizaci osobám mladším 18 let i v povinnosti uvádět důležité informace, např. dávkování na obalech. „Souhlasíme, že vůbec není jednoduché vyhovět evropské legislativě, ale jsme si jisti, že cesta existuje. Bez koordinace s průmyslem ji však úředníci nenajdou,“ dodal konopný aktivista, zakladatel značky Stabla a člen Asociace bezpečného konopí Jiří Stabla.

Orientovat se v konopné problematice pomůže nová tabulka klasifikace CBD produktů

Asociace bezpečného konopí plánuje předložit tabulku klasifikace CBD produktů: rozřazení podle typu produktu, cesty užití, doporučené dávky apod. Na základě ní bude jasné, kde je tzv. dělicí linie mezi potravinami a PML, nebo mezi elektronickými cigaretami a PML apod. „Ta tabulka je prakticky hotová, určitě ji skrze média zveřejníme, protože se v tom málokdo vyzná. Navíc pomůže i široké veřejnosti pochopit problematiku. Chystáme se taky zadat analýzu velikosti CBD trhu v České republice, abychom měli v ruce konkrétní čísla. Ale to určitě potrvá déle než tabulka,“ doplnil předseda Asociace bezpečného konopí Tomáš Vymazal. Ta sdružuje výrobce, distributory a spotřebitele konopných extraktů a výrobků z konopí. Jejím účelem je zvyšovat bezpečnost těchto produktů. Zaměřuje se na vzdělávání, sdílení best practices a vyvíjí tlak na dodržování běžných standardů kvality. (tz)

Budování značky zaměstnavatele pomáhají soutěže a hodnocení firem

Soutěž Sodexo Zaměstnavatel roku má už dvacetiletou tradici. Od skromnějších začátků se stále rozvíjela a získávala na prestiži až do dnešní velmi respektované podoby. Co se za úspěšnou cestou skrývá a není na první pohled vidět, o tom jsme si povídali s Pavlem Hulákem, ředitelem Klubu zaměstnavatelů Management a.s.

Připomeňme si, jak vznikala soutěž Sodexo Zaměstnavatel roku...

Na úplném začátku v roce 2003 byl nápad tehdejšího týmu divize Zaměstnanecké výhody ve společnosti Fincentrum, která poskytovala servis finančních benefitů pro 250 středních i velkých zaměstnavatelů, uspořádat pro stávající i potenciální klienty soutěž. Metodika byla v té době poněkud komplikovaná a také kombinovaná ještě s hodnocením poroty, takže až spojením s odborným garantem PricewaterhouseCoopers, jejich mezinárodní metodikou Saratoga a podporou generálního partnera Sodexo začala vznikat současná podoba respektovaného a žádaného ocenění Zaměstnavatel roku.

Jistě není náhoda, že klání o nejlepší zaměstnavatele zaštiťuje společnost, kterou si spojujeme na pracovištích nejen se stravovacími, ale především s nejrůznějšími benefity. Jak byste charakterizoval největší vklad Sodexa do soutěže?

Základem je samozřejmě významný finanční příspěvek od Sodexo Benefitů v roli generálního partnera. Akce se organizuje v podstatě celý rok, v květnu a červnu potom tradičně přichází sedm regionálních kol s průměrnou účastí 70 hostů a celostátní finále s doprovodným programem pro více než 200 účastníků. Pro všechny regionální akce se vybírají atraktivní místa s vyhlášením vždy dvou krajů současně, jedna je navíc každý rok dvoudenní s vlastním golfovým turnajem. Takže celkové náklady jsou vysoké a do podpory se zapojují také další partneři.

Sodexo a jeho tým do ocenění nevkládají jen finanční prostředky, ale také nápady na postupný rozvoj soutěže a její inovace. Před čtyřmi lety to byl třeba návrh přidat ve spolupráci s webem Atmoskop.cz také pohled samotných zaměstnanců. A vznikla nová kategorie Férový zaměstnavatel s dobrou atmosférou, která nyní tvoří skvělé doplnění hlavní soutěže hodnocené podle tvrdých dat. Konzultanti Sodexo se také

Pavel Hulák, ředitel Klubu zaměstnavatelů Management a.s.

zapojují do komunikace se zaměstnavateli v době přihlášek do soutěže a zvou nové účastníky. Letos po diskuzi Klubu zaměstnavatelů s jednotlivými zástupci Sodexo v regionech vznikl nápad udělit speciální Cenu pro státní správu, veřejný sektor a státní podniky, kterou pro rok 2023 získala společnost DIAMO.

Zájem firem prezentovat se jako nejpřitažlivější zaměstnavatel rok od roku stoupá, což se odráží na jejich účasti v soutěži. Jistě to ale není jen tím, že poptávka na pracovním trhu převyšuje nabídku ve většině profesí.

Samozřejmě to spolu souvisí. Nedávno jsem četl trochu provokativní komentář, že zaměstnanců je dost, ale právě teď pracují někde jinde. A tak

tomu skutečně je, proto se poslední roky věnuje velká pozornost budování značky zaměstnavatele, která skutečně může přilákat i potřebné zaměstnance z jiných firem. A úspěšně v nejprestižnějším domácím ocenění pro zaměstnavatele, to je pro tuto snahu požehnáním a potvrzením správné cesty. Úspěchu a popularitě Zaměstnavatele roku myslím pomáhá také vyhlášení regionálních výsledků ve všech krajích ČR, protože většina zaměstnavatelů potřebuje být vidět právě v okolí svého působiště.

Jsou velké rozdíly v benefitech, které nabízejí zaměstnavatelé před a po covidu? A na co v současnosti kladou největší důraz?

Jak známo, největší průlom přineslo covidové období do oblasti flexibility práce. Témata jako home office a hybridní práce by vydaly na samostatný článek. Od této chvíle firmy řeší, jak pokračovat dál, a také zaměstnanci mají k tomu nový přístup. Rozhodně se za poslední tři roky rozšířila péče firem o zdraví zaměstnanců, včetně duševní stránky. Sledujeme v této oblasti hodně nových projektů a obecně se flexibilita stále více odráží také v nabídce benefitů, nejčastěji formou různých caferterií.

Co by se dalo souhrnně říci o vítězích letošního ročníku Sodexo Zaměstnavatel roku?

Všichni tři letošní vítězové celostátních kategorií podle počtu zaměstnanců Shell, ORLEN Unipetrol a ČEZ jsou z oboru energetiky a pohonných hmot, což docela příznačně odráží loňské dění na trhu. Právě tyto obory loni znamenaly významné navýšení tržeb a zisků.

Přibýly i další kategorie. Staly se stejně populární jako soupeření o hlavní ceny?

Zmiňoval jsem Férového zaměstnavatele s dobrou atmosférou, který se skutečně velmi dobře zavedl a etabloval. Do výsledkových listin přibyla řada nových značek, které mají nadstandardní hodnocení od vlastních zaměstnanců, ale poskytují data do hlavní kategorie s metodikou PwC Saratoga z nějakých důvodů nechtějí nebo nemohou. Je třeba si uvědomit, že Výroční ceny Klubu zaměstnavatelů mají kromě těchto dvou soutěží pod křídly ještě hlasování žáků a studentů SŠ i VŠ Nejžádanější zaměstnavatel mezi studenty, hodnocení firem Škola doporučená zaměstnavateli, také na úrovni středních i vysokých škol, a celoroční program doplňují ještě stále více populární Cena personalistů za nejlepší HR projekt, Osobnost roku v oboru HR a Cena za ochranu zdraví zaměstnanců.

Kam chcete soutěž směřovat, čím ji ještě obohatit?

Loni jsme ještě obohatili již tak pestrou paletu ocenění o novinku Kantýna roku ve spolupráci s ProZams – Asociací pro zaměstnanecké stravování, která se mezi zaměstnavateli a provozovateli hromadného stravování ihned ujala. Vzhledem k celkovému rozsahu všech popsanych aktivit je nyní prioritou jednotlivá ocenění a hodnocení rozvíjet, posilovat účast a komunikaci. Jde o náročný cyklus, který naplňuje naše kapacity od ledna až do prosince.

ptal se Pavel Kačer

GPS navigace částečně ustupují chytrým telefonům

Při cestě na dovolenou Češi nejčastěji volí osobní motorovou dopravu. GPS navigace na jejich palubních deskách však rychle nahrazují chytré telefony. Podle dat maloobchodního prodejce DATART letos ve srovnání s prvním pololetím roku 2019 klesl počet prodaných GPS navigací o 38 %. Roste naopak zájem o držáky na chytré telefony do auta, jejich prodeje meziročně stouply o 35 %.

Důležitou součástí vybavení silničních cestovatelů se staly GPS navigace, kterým se během posledních dvaceti let podařilo z trhu prakticky vytlačit tradiční papírové mapy. Data maloobchodního prodejce DATART však ukazují, že i klasické GPS navigace jsou pomalu na ústupu. Počet prodaných kusů v letošním prvním pololetí ve srovnání se stejným obdobím loňského roku klesl o pětinu, oproti roku 2019 pak dokonce o 38 %.

„Prodeje GPS navigací výrazně zbrzdila koronavirová pandemie a s ní související utlumení volného pohybu a cestování. Ani po rozvolnění všech omezení se však prodeje nevrátily na

předpandemickou úroveň,“ vysvětlil Zdeněk Pospíšil, category manager DATART. Data Českého statistického úřadu přitom ukazují, že celkový objem cestovního ruchu se na předpandemickou úroveň vrátil už vloni, kdy Češi realizovali celkem 13,3 miliónu delších cest (čtyři a více přenocování), jen o 202 000 méně než v rekordním roce 2019.

Na dovolenou nejčastěji autem

Právě motorová vozidla volí Češi jako hlavní dopravní prostředek při cestě na dovolenou vůbec nejčastěji. V případě cest po Česku osobní doprava zcela dominuje. V konkurenci autobusové a vlakové přepravy ji vloni volilo devět z deseti Čechů. Autem však Češi nejčastěji jezdí i do zahraničí. Na celkovém počtu více než 5,25 miliónu delších cest se osobní doprava podílela 47 %, a těsně tak překonala populární leteckou dopravu (42 %). Celkově autem na dovolenou odcestovalo nejvíce lidí od počátku měření v roce 2011.

„Loňská sezóna byla z pohledu cestování autem vysoce nadprůměrná. Prodeje navigací však navzdory tomu klesly, a to i ve srovnání s pandemií postiženými roky 2020 a 2021, kdy

spadl cestovní ruch na minimum. Zásadním faktorem, který negativně ovlivňuje zájem zákazníků, je vytrvalý nárůst popularity navigačních aplikací v chytrých telefonech. Důležitá je zde jejich rostoucí spolehlivost, díky které jim nyní uživatelé důvěřují i na delších cestách, a výrazné snížení cen roamingu v rámci EU. Vliv na prodeje má i postupná obměna vozového parku, kdy mají novější auta GPS navigaci přímo integrovanou v rámci infotainmentu,“ doplnil Zdeněk Pospíšil.

Nástup chytrých telefonů

Místo klasických GPS navigací na palubních deskách aut postupně přebírají chytré telefony. O jejich rostoucí popularitě jakožto téměř plnohodnotné náhrady tradičních navigací svědčí i stoupající zájem o příslušenství do auta. Prodeje držáků na chytré telefony meziročně stouply o 35 %. S příchodem teplejších měsíců se už od března zájem každým měsícem zvyšuje přibližně o 15 %.

„V důsledku rychlého rozvoje technologií sice dochází k většímu využívání mobilních telefonů, ale navigace mají stále co nabídnout. Do moderních GPS navigací už například není dů-

ky integraci WiFi připojení nutné ručně z počítače nahrávat aktualizované mapové podklady,“ popsal Zdeněk Pospíšil.

Specializované využití GPS navigací

Nadále by se podle něj mohlo GPS navigacím navzdory konkurenci chytrých telefonů dařit v oblastech využití, které na rozdíl od běžných osobních aut vyžadují nestandardní přístup z hlediska návrhu a výpočtu trasy. Přidanou hodnotu, díky které má pro zákazníky smysl si koupit samostatné zařízení, představují zejména funkce optimalizované pro specifické potřeby nejen řidičů, ale i například pěších turistů.

„Ve srovnání s chytrými telefony nabízí GPS navigace výhody, které ocení hlavně profesionálové, ale i lidé, kteří pro své potřeby vyžadují maximální funkčnost a spolehlivost. Kvalitní GPS navigace se díky vyšší citlivosti neztratí ani ve vysoké městské zástavbě nebo složitém terénu blokujícím signál. Nehrozí u nich ani situace, kdy navigaci při průjezdu složitou křižovatkou v tu nejméně vhodnou chvíli přeruší příchodí hovor tak, jak se to může stát v případě chytrých telefonů,“ vyjmenoval výhody GPS navigací Zdeněk Pospíšil. (tz)

Pro malé a střední podniky bude brzy udržitelnost jediná šance k přežití

Hlavní role bank v zelené transformaci malých a středních podniků v současné době spočívá primárně v osvětě a poradenství. Od aktivnějšího přístupu tyto firmy odrazuje především nedostatek dat a nadále panující nejasnosti, jak definovat „zelené“ aktivity. Shodli se na tom v červnu zástupci bank a firem během veřejné debaty českého nezávislého think tanku Glopolis. Firmám je podle nich třeba ukázat ESG jako příležitost, nikoliv jako hrozbu.

Transformace Evropy směrem k udržitelné ekonomice je dlouhodobě jedním z klíčových cílů Evropské unie. Stěžejní roli v ní hraje finanční sektor, který by měl jednotlivým firmám tento přerod pomoci realizovat. Pro zelenou transformaci české ekonomiky je zásadní zejména podpora malých a středních podniků v oblasti ESG. V České republice tvoří tyto podniky přibližně 40 % HDP, podílejí se na více než polovině českého exportu a na 60 % zaměstnanosti.

„Jednou z klíčových otázek v tématu bankovní podpory ESG je, do jaké míry přední české banky poskytují podporu cílenou přímo na malé a střední podniky, a ne pouze na velké korporátní klienty. Malé a střední podniky jsou páteří české ekonomiky a zároveň jsou to oni, kdo potřebuje finanční a poradenskou podporu v zelené transformaci. Důvodem, proč jsme debatu zorganizovali, bylo získat zpětnou vazbu na služby poskytované bankami přímo od samotných firem a přijít s nápady, jak tato podpora může být lépe cílená a efektivnější,“ vysvětluje Ivan Lukáš, ESG Ambassador Glopolis.

Prvním krokem je osvětě

Pomoc bank malým a středním podnikům dnes nejčastěji spočívá v poradenství. Banky totiž bývají prvními subjekty, které firmy s žádostí o data týkající se jejich udržitelnosti oslovují. Zástupci bank i firem se tak shodují, že v současnosti je nejdůležitějším úkolem finančních institucí firmám především vysvětlit, proč by měly téma udržitelnosti vůbec řešit. Zpočátku se totiž mnohé podniky staví k problematice sociální a environmentální odpovědnosti spíše odmítavě.

„Firmy často chápou udržitelnost jako hrozbu, která je bude stát peníze. My se jim snažíme ukázat, že to nemusí být hrozba, ale příležitost, která jim pomůže rozšířit trhy, klientskou základnu, ale i třeba posílit vztahy s lokální komunitou. Jako klíčové vidíme zasazení udržitelnosti do kontextu podnikání klienta,“ uvedla Kateřina Špániková, head of ESG and sustainability products Raiffeisenbank. S tím souhlasí i zakladatel Biopekárny Zemanka Jan Zeman: „Zatím je to příležitost, ale brzy to bude otázka života a smrti. Business a společnost prostě směřuje k udržitelnosti, jinak to ani nejde. Jestli je teď něco potřeba dělat, tak je to osvětě.“

Bez dat se brzy neobejdou ani malé podniky

V blízké budoucnosti vejde v platnost evropská směrnice CSRD, podle které budou všechny velké firmy povinny zveřejňovat nefinanční reporty. Potřeba dokládání dat o udržitelnosti se však dotkne i menších firem. „Malé a střední podniky si myslí, že se ESG týká jen velkých firem. Ty však budou tato data stále častěji požadovat i od svých dodavatelů. Přes odběratelský řetězec tak potřeba sbírat data dopadne i na

menší firmy, které najednou zjistí, že to, jestli dostanou, nebo nedostanou zakázku, nebude jen o ceně, ale i o těchto parametrech. Chvilí se bez reportingu obejdou možná u bank, ale u dodavatelů rozhodně ne,“ upozornil Jan Zeman.

I ve vztahu k bankám však nabírá na důležitosti schopnost dokládat data o udržitelnosti podniků, konkrétně v otázce získání výhodnějších úvěrů. Zodpovědné firmy, které mají své aktivity z hlediska sociálního a environmentálního dopadu dobře zmapované, budou mít k získání výhodnějších zelených úvěrů oproti těm, které se do sběru dat zatím příliš nehrnou, mnohem snazší cestu. „Klientům, kteří mají jasně identifikované cíle udržitelnosti a mají udržitelnost ve své DNA, jsme schopni poskytnout i financování na obecné účely, tedy provoz celé firmy. V případě, že se jim daří naplňovat cíle, je navíc možnost i úrokových bonusů,“ popsala výhody Blanka Svobodová z Komerční banky.

Je nutné nastavit jasná pravidla

Řadu malých a středních firem od aktivnějšího přístupu podle zástupců firem Hranipex, Com-

pag, Wienerberger a Biopekárny Zemanka, které se veřejné diskuze zúčastnily, odrazuje nedostatek informací a legislativní nejistota, kvůli které je pro mnohé z nich obtížné se v současné situaci orientovat. Často proto místo aktivního přístupu volí vyčkávací strategii. Pochopení pro to má i Kateřina Špániková z Raiffeisenbank: „Firmy čekají, co bude. Nechtějí investovat peníze do něčeho, u čeho neví, zda bude platit za rok nebo za dva. Ta nejistota je úplně validní,“ vysvětlila. Jedním z prvních kroků ke zjednodušení je zavedení jednotného ESG dotazníku, na jehož tvorbě se v rámci České bankovní asociace podílely všechny velké banky.

„Klíčovým závěrem debaty bylo, že firemní udržitelnost je sice momentálně příležitostí, brzy to však bude kvůli tlaku přes dodavatele řešit,“ říká Špániková. Firmy, které ESG neberou vážně, jdou samy proti sobě a riskují vlastní existenci. Klíčová je však také transparentní definice toho, co je a co není zelené, což je předpokladem pro jakoukoli smysluplnou podporu ze strany bank do budoucna,“ shrnul závěry veřejné debaty Ivan Lukáš. (tz)

Servisní tým tramvajových tratí nyní nově jezdí po Praze na skútrech

Kontroloři Pražské strojírny na cestách k opravám tramvajových tratí vyměnili automobily za skútry. Jsou díky nim rychlejší, efektivnější a produktivnější. Strojírna se pro pořízení skútrů rozhodla s ohledem na složitosti při rychlejších přesunech mezi jednotlivými pracovními místy automobilem kvůli dopravním špičkám v centru města. Dalším důvodem bylo také výrazné snížení provozních nákladů.

Skútry byly pořízeny pro servisní útvar. Jde o dvě jednoposádková vozidla značky Honda o objemu 125 cm³. Jsou vybaveny zadním kufrem, ve kterém pracovníci vozí základní vybavení. Se-

rvisní tým dojíždí na místa závad na tramvajové trati a ve spolupráci s pracovníky Dopravního podniku hlavního města Prahy vyhodnocuje závažnost závad.

„Rychlost přesunu v dopravních špičkách jsme zvýšili až trojnásobně, o spotřebě paliva ani nemluvě – je totiž o 70 % nižší než při jízdě automobilem,“ řekl Robert Masarovič, předseda představenstva a generální ředitel Pražské strojírny a. s.

Drobnější závady jsou schopni vyřešit odborníci přímo na místě ručním nářadím, například lehčí typy zbrusování úhlovou bruskou. K těm závažnějším je pak vysláno servisní vozidlo s patřičným vybavením a personálem. Ve-

dení strojírny hledá vzhledem k celospolečenským trendům mimo jiné způsoby, jak snížit emisí CO₂. Velkým krokem byla například výstavba fotovoltaické elektrárny, která by měla být spuštěna již začátkem léta. Ta je navržena pro pokrytí veškeré spotřeby v Pražské strojírně ve výrobních halách i administrativních budovách. „Je jasné, že skútry nebudeme moci využívat celoročně, ale aspoň v létě budeme při řešení závad rychlejší a pohotovější,“ doplnil Robert Masarovič. (tz)

Kancelářské budovy jsou stále modernější a zelenější

Vysoké letní teploty a nutnost drahé klimatizace jsou velkým ekonomickým výdajem na provoz budov. U starších staveb, které jsou energeticky náročnější, se tyto výdaje ještě znásobují. Stále více se tedy prosazují chytré a zároveň zelené budovy. Tomuto trendu pomáhá i tlak na udržitelnost. V mnoha zemích a regionech, včetně ČR, vstupují na scénu přísnější environmentální a energetické předpisy a regulace. Jde například o směrnici CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), která bude standardizovat reporting udržitelnosti.

jímavější, protože vedle nepopiratelného ekologického efektu přináší také velké úspory. Pokud je v parném létě vnitřní teplota o 10 °C nižší než v budově bez zelených prvků, je třeba ji mnohem méně ochlazovat, a v některých případech dokonce mohou takové budovy fungovat téměř bez konvenční klimatizace. Odpařování vody ze zelených ploch navíc odebírá teplo, a tím ochlazuje okolí a zlepšuje kvalitu ovzduší sběrem jemného prachu. Dobře vytvořená zelená střecha či fasáda také akumuluje vodu přívalového deště, čímž zabraňuje zahlnění kanalizace. Smart řešení prostřednictvím čidel

Ve velkých městech vstřebávají střechy sluneční teplo tak silně, že se jejich teplota může oproti okolnímu vzduchu lišit až o 30 °C. Jejich osazení vegetací dokáže díky vzduchovým mezerám a mikrobiálním pochodům v zemině zlepšit teplotní stabilitu prostoru až o 25 %, což znamená významnou úsporu energie na chlazení interiéru. Podobně působí i ozelenění fasád popínavými rostlinami. Klíčovým ohledem zelených střech a fasád je jejich ekonomická výhodnost. Zelené budovy jsou pro firmy stále za-

a IoT snižují energetickou náročnost tak, že hlídají topení, klimatizaci, provoz žaluzií a další. V čem technologie v budovách přináší neocenitelnou pomoc, je například hledání energetických úspor. Bez množství provázaných technologií, které měří a sbírají hodnoty teploty, tlaku, času a další, by analýza efektivity provozu nebyla možná. Příkladem chytrých řešení je osazení oken čidly, která v případě otevření zajišťují automatické vypnutí topení nebo chlazení. „Na osluněných částech budovy jsou instalovány žaluzie, které se automaticky přizpůsobují stavu venkovního prostředí. Na aktuální potřeby reagují na základě informací z chytrých čidel, které vyhodnocují a volí nejlepší řešení,“ uvedl Michal Černý, zástupce společnosti Screen Innovations.

Moderní kancelářské budovy musí být nejen plně udržitelných prvků a chytrých řešení a technologií, ale také využívat moderní přístupy k facility managementu. Tím budou v plné míře spojovat inteligentní a ekologická řešení. „Moderní facility management využívá aktuální přístupy ke správě budov tak, aby byl maximálně optimalizován provoz a maximálně dosahován jejich potenciál vycházející z kombina-

ce technologií a green řešení. Výsledkem takto promyšlených budov jsou udržitelné pracovní prostory vyladěné do posledního detailu, čímž nabízejí uživatelům obrovskou škálu výhod. A také dokážou zajistit splnění nastupujících norem a směrnic EU týkající se udržitelnosti,“ řekl Ondřej Mareček z SSI Group.

Důraz se tedy v celkovém pohledu přesouvá na integrovaný facility management (IFM), který vznikl jako nový přístup k zefektivnění správy budov. „IFM umožňuje dosáhnout větší efektivity a optimalizace provozu budov a infrastruktury. Integruje různé funkce a služby umožňuje lepší koordinaci a synergií mezi nimi, což vede k úsporám nákladů, optimalizaci zdrojů a zlepšení výkonu. IFM také totiž umožňuje snadnější monitorování, kontrolu a správu celkového provozu, a zároveň usnadňuje komunikaci a řízení,“ sdělil Ondřej Mareček a dodal: „Integrace služeb pod jednu správu umožňuje také dosáhnout vyšší kvality a konzistence poskytovaných služeb. Standardizované postupy, procesy a směrnice mohou být lépe implementovány a dodržovány v rámci celé organizace, což vede ke zvýšení spokojenosti nájemců i zaměstnanců.“ (tz)

Čeští drůbežáři ruší klece pro nosnice, kapacita alternativ stoupla na 42 %

Pod tlakem zákazů klecových chovů nosnic, k němuž dojde v České republice za tři a půl roku, chovatelé přestávají stáje už nyní. Kapacita pro ustájení slepic v alternativách se zvýšila z 16,6 % v roce 2017 na letošních 41,6 %. Vyplývá to z posledních dat evidence státního podniku ÚED v Ústředních. Přesto hrozí, že pro vejce z těchto chovů nenaždou uplatnění, protože na domácí trh stále bude moci proudit levnější produkce z klecových chovů ze zahraničí. Hlavní dovozci konzumních vajec, jako jsou Polsko či Lotyšsko, o podobném zákazu neuvažují.

Chovatelé drůbeže předělávají prozatím převážující obohacené klecové systémy nejčastěji na podlahový chov, v němž se aktuálně nachází 39,5 % nosnic. Většinou přestávají starší haly na míru novým technologiím, méně pak staví celé nové objekty. Dále 1,6 % nosnic je chováno ve

výběžích a pouhých 0,5 % představují biochovy, jejichž podíl se v posledních letech prakticky nezměnil. Podniky musí veškeré předělovky stihnout do 1. ledna 2027, kdy začne v Česku platit zákaz klecí pro nosnice, a tak investují do ustájecích míst velké finanční prostředky. Podle odhadu Českomoravské drůbežářské unie budou potřeba ještě další tři miliardy korun vzhledem ke zdražování stavebních nákladů a nákladů na nové technologie. „Vítáme podporu investic v rámci prvního kola Programu rozvoje venkova EU na přestavby klecových systémů. Alokace finančních prostředků, která byla schválena v národním strategickém plánu Společné zemědělské politiky EU, ale nebude pro chovatele dostačující,“ přiblížila situaci předsedkyně Českomoravské drůbežářské unie Gabriela Dlouhá.

Řada podniků však zvažuje kvůli vysokým nákladům a nízkým výkupním cenám skončit po roce 2026 s chovem nosnic úplně. Podle do-

tazníku, který provedly letos v březnu Agrární komora České republiky a Českomoravská drůbežářská unie mezi malými a středními podniky ze svých členských základů, neplánuje v tomto podnikání dále pokračovat 61,5 % respondentů a pouze 38,5 % dotázaných se zamýšlí věnovat chovu nosnic i nadále.

Nejistotu chovatelů zvyšuje také skutečnost, že zákaz klecových chovů nosnic nebude platit v celé Evropské unii, na což Agrární komora ČR a Českomoravská drůbežářská unie opakovaně upozorňovaly. Český trh je řízen poptávkou po co nejnižší ceně a vejce z neklevových chovů jsou dražší. Nicméně producenti levnějších konzumních vajec z klecových chovů, kterými zásobují zahraniční obchodní řetězce své české pobočky, se budou moci do Česka dovážet dál i po roce 2027. Žádný zákaz je netlačí a mohou si dovolit přestavovat pomalejším tempem. Zatímco v České republice bylo ke konci loňského roku chováno v obohacených klecových systémech 61 % nosnic, v Polsku šlo o 71,8 % a v Lotyšsku o 69,3 %. Na Slovensku, odkud se do Česka rovněž dovážejí konzumní vejce, jde dokonce o 73,7 %. „Průměr v Evropské unii činí 43,2 %, přičemž západoevropské země přešly z konvenčních klecí rovnou na alternativní systémy ustájení z důvodu vyšší kupní síly obyvatelstva, zatímco v Česku si obchodní řetězce diktovaly velké objemy levných vajec. To vše zvyšuje nejistotu tuzemských chovatelů drůbeže, kteří se obávají o možnost uplatnění vlastní produkce konzumních vajec na domácím trhu, protože v takto nerovných podmínkách oproti jiným státům je velmi obtížné takzvaně udržet se alespoň nad vodou, nebo dokonce generovat zisk,“ sdělil prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.

Po evropské občanské iniciativě Konec doby klecové, kterou podepsalo 1,4 miliónu lidí a Evropská komise se tímto tématem musela začít zabývat, se začalo mluvit také o celoevrop-

ském zákazu. Organizace Copa Cogeca, která hájí zájmy řady evropských zemědělských organizací, včetně Agrární komory ČR, vypracovala dopadovou studii pro různé scénáře vývoje v letech 2025, 2035 a 2045. Ve všech varuje před poklesem produkce a zvýšením dovozů, což přesně pocítí od roku 2027 právě čeští chovatelé nosnic.

Se zákazem klecových chovů nosnic souvisí další problém. V posledních letech se v Evropě šíří ptačí chřipka s větší intenzitou než dřív a drůbež v alternativních typech ustájení může odolávat tomuto vysoce nakažlivému virovému onemocnění s většími obtížemi. „V alternativních systémech ustájení jsou nosnice daleko více náchylné k nebezpečným nakažlivým typům salmonel a virů ptačí chřipky. O tom jsme se mohli přesvědčit v chovu na Tachovsku koncem loňského prosince, kde muselo být utraceno 750 000 nosnic, což výrazně zamávalo se stavy nosnic v Česku. Tento chov doposud nebyl zcela obnoven z důvodu nedostatku chovného materiálu,“ dodala předsedkyně Českomoravské drůbežářské unie Gabriela Dlouhá. (tz)

Kapacity pro nosnice dle typu ustájení (v %) – Česká republika

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	1. 3. 2023
0 – bio	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
1 – výběh	0,3	0,6	0,8	1,0	1,3	1,4	1,6
2 – podlahový chov, voliéry	15,9	15,7	24,9	30,9	36,2	37,1	39,5
3 – obohacené klece	83,4	83,3	73,9	67,7	62,1	61,0	58,4

zdroj: ÚED

Kapacity pro nosnice dle typu ustájení 2022 (v %) – ČR a největší dovozci

	Česká republika	Polsko	Lotyšsko	Slovensko
0 – bio	0,5	0,7	0,2	0,2
1 – výběh	1,4	6,2	3,0	3,7
2 – podlahový chov, voliéry	37,1	21,3	27,5	22,4
3 – obohacené klece	61,0	71,8	69,3	73,7

zdroj: Evropská komise

Agtech startup eAgronom získal investici pět miliónů eur a vstupuje na český trh

Estonský startup eAgronom, který se zaměřuje na inovativní technologie v oblasti udržitelného zemědělství, vstupuje na tuzemský trh. K podpoře transformace tradičního zemědělství směrem k udržitelnému v Evropě a Africe získal celkem pět miliónů eur. Expanzi pomáhá realizovat český investiční akcelerační program Soulmates Ventures prostřednictvím investice a účasti startupu v akceleračním programu.

Partnerství přinese do České republiky unikátní online řešení, které pomáhá zavádět udržitelnější zemědělské metody prostřednictvím digitálních nástrojů a strategií založených na technologiích a datech. Startup, který rychle roste a jehož roční obrát z pravidelných výnosů momentálně přesahuje 1,8 miliónu eur, zaštiťuje platformu pro správu zemědělské půdy, prodej uhlíkových kreditů a certifikaci udržitelných zemědělských produktů. Ta by na české regály mohla v budoucnu přinést kvalitnější a nutričně bohatší potraviny.

Zemědělské odvětví je celosvětově třetím největším producentem skleníkových plynů. Tlak soukromého i veřejného sektoru na uhlíkově neutrální hospodářství proto dlouhodobě roste, výjimkou není ani české prostředí. Možností, jak tyto vize přenést do praxe, je však stále málo. Jedním z technologických průkopníků při prosazování udržitelného přístupu v zemědělství je estonský startup eAgronom. Jeho know-how teď pomáhá přenést do Česka a regionu CEE zelený investiční akcelerační program Soulmates Ventures. „Za eAgronomem stojí skupina neob-

vykle talentovaných lidí, kteří se nebojí čelit výzvám a dívat se směrem do budoucnosti. I proto jsme nesmírně rádi, že jim s expanzí na český trh můžeme pomoci, a podpořit tak zároveň i naše zemědělství,“ řekl Václav Gregor, CEO Soulmates Ventures. Pro expanzi uhlíkového programu v Evropě a Africe získal eAgronom v rámci překlenovacího investičního kola celkem pět miliónu eur. Na investici se vedle Soulmates Ventures dále podíleli Icos Capital z Nizozemska a SmartCap Green Fund z Estonska.

Zemědělcům by inovace měly pomoci hned v několika klíčových směrech. „Díky dodatečnému financování můžeme pokračovat v našem úsilí s cílem usnadnit transformaci postupů zemědělců, která jim umožní řídit své farmy udržitelnějším způsobem. Současně jim poskytneme dodatečné zdroje příjmů a šanci zlepšit jejich půdní podmínky pro budoucnost. Tyto kroky jsou zásadní v globálním boji proti změně klimatu, kde rozhodně musíme jednat spíše dříve než později,“ sdělil Robin Saluoks, CEO společnosti eAgronom.

Šetří dvakrát – náklady i přírodu

Řešení společnosti eAgronom stojí na třech klíčových pilířích. Prvním z nich je systém řízení práce pro zemědělce, který představuje aplikaci, jež také umožňuje zemědělcům sledovat a evidovat emise skleníkových plynů. K dispozici tak mají komplexní přehled o vlivu své činnosti na životní prostředí. Kromě toho platforma integruje také údaje o půdě, střídání plodin a stavu a poloze zemědělských strojů prostřednictvím satelitního sledování. Druhým pilířem je systém uhlíkových kreditů. Ten

přináší zemědělcům zcela nový zdroj příjmů – kredity tvořené regenerativním zemědělstvím od nich mohou odkoupit společnosti, které v kontextu ESG regulací potřebují snížit svou uhlíkovou stopu. Cena uhlíkových kreditů má navíc dle studií v následujících letech výrazně stoupat. Startup eAgronom rovněž spojil síly se South Pole, aby vytvořili robustní uhlíkový projekt pod certifikací Verra, předního nezávislého garanta na trhu. eAgronom zde představuje inovaci v metodice ověřování správnosti fungování uhlíkových offsetů.

Třetím pilířem je tzv. ověřovací služba, která zajišťuje kontrolu a certifikaci toho, že potraviny byly vyprodukované udržitelným způsobem. Služba je určena nejen potravinářským firmám a obchodním řetězcům, ale také bankám a pojišťovněm v případě financování či pojištění projektů. Předpokládá se, že důležitost certifikací bude i nadále růst. Jde totiž mimo jiné o způsob, jak odlišit skutečně udržitelné projekty od těch podvodných.

„Chceme českým zemědělcům přinést řešení, které jim poskytnou nové příležitosti, a v horizontu několika let bude mít obrovský potenciál transformovat celé odvětví,“ uvedl Hynek Sochor, zakladatel investičního akceleračního programu Soulmates Ventures, a zdůraznil, že společnost eAgronom rychle roste a už v roce 2022 dosáhla ročního obrátu z pravidelných výnosů ve výši 1,8 miliónu eur. Do roku 2030 je pak jejich cílem částka kolem 290 miliónu eur, což by v horizontu sedmi let znamenalo nárůst o více než 160násobek. Momentálně řešení eAgronomu využívá přes 2000 farmářů s více než 1,2M ha zemědělské půdy především v Pobaltí a Polsku.

Jen v Evropě je v současnosti pro zemědělské účely využíváno zhruba 160 miliónů ha půdy.

Technologie a myšlenka eAgronomu v udržitelném zemědělství a kompenzaci CO₂ se již osvědčily v řadě Evropských zemí. Aktivně se rozšiřuje už i v Rumunsku a Španělsku, dále také ve Rwandě, Keni, Tanzanii a Jižní Africe. „Dosavadní úspěchy eAgronomu ukázaly, že jejich řešení vede rovněž k výraznému navýšení samotné kvality potravin, respektive jejich nutriční hodnoty. Zvýšení efektivity, snížení vstupních nákladů a vytvoření nového zdroje příjmů pro zemědělce by navíc mohlo vést i ke zlevnění těchto produktů,“ dodal Hynek Sochor.

Zelené technologie na vzestupu

Soulmates Ventures pomáhají novým firmám s udržitelnými nápady v CEE regionu od roku 2020. V jejich hledáčku se objevují především startupy s neotřelými řešeními a potenciálem ke změně, který překračuje hranice tuzemského trhu. Své finanční investice proto směřují do společností, které prokazují jasný závazek řešit společenské a environmentální výzvy a podporovat zdravější a udržitelnější budoucnost nejen pro Česko. Nejde přitom jen o podporu v podobě financí. „Růst nebo expanze na nové trhy nejsou nikdy jen otázkou peněz. Mnohem důležitější roli hrají zkušenosti a smysluplná partnerství. Firmám dnes umíme pomoci v mnoha klíčových ohledech, jako je komunikace se zákazníkem, adaptace legislativních předpisů, marketing, ale i propojení s řadou potenciálních partnerů a investorů,“ vysvětlil Václav Gregor, CEO Soulmates Ventures. (tz)

Nájmy meziročně zdražily nejčastěji o 6 %, trh čeká na další impulzy

Ceny nájmu meziročně zdražily o jednotky procent. Například dispozice 2+kk v Praze vychází letos průměrně o 838 Kč draž, než tomu bylo loni stejnou dobou. Vyplývá to z dat společnosti UlovDomov.cz, která se prostřednictvím služby Ideální nájemce stará soukromým majitelům o 2500 nemovitostí v hodnotě přesahující 15 miliard korun. Statistiky však ukazují i příklady dispozic, které v některých městech meziročně zlevnily.

Jde konkrétně o byty dispozice 3+1 v Olomouci či Plzni, kde došlo k 6%, resp. 3% poklesu ceny. Společnost UlovDomov.cz porovnává také aktuální měsíční náklady na platby nájmu se splátkami vlastního bydlení pořízeného ve stejném měsíci. V Praze by rodina za vlastní bydlení ve starším bytě platila stále zhruba dvojnásobnou částku než za pronájem.

Pohled na meziroční vývoj cen nájmu ukazuje, že domácnosti si sjednají pronájem za cenu o 3–11 % vyšší, než jaká byla na trhu loni touto dobou. Cena bytu o dispozici 2+kk vychází v Praze průměrně na 18 525 Kč, což je o 5 % více než loni. Nájmy zdražily meziročně i v dalších městech. V Brně zdražila dispozice 2+kk o 692 Kč na aktuálních 15 084 Kč čili o shodných 5 % jako v Praze. „Prostor pro meziroční růst cen nájmu u většiny dispozic napříč krajskými městy je důsledkem stavu trhu s bydlením. Ceny vlastního bydlení se dostaly na takové hodnoty, že domácnosti hledaly bydlení v pronájmech,“ uvedl Michal Hrbatý, CEO společnosti UlovDomov.cz. „Aktuálně sledujeme snahu rozšířit hypoteční trh zrušením limitu porovnávacím úhrn splátek všech úvěrů s příjmy (tzv. parametr DSTI), výše úroků hypoték kolem 6 % však stále zůstává pro většinu rodin či jedinců vysoká,“ dodal Michal Hrbatý.

Optimistickou kvartální změny cen nájmu se dá hovořit o dočasných stagnaci cen. V Praze se za

poslední kvartál ceny pohybovaly už jen v řádech stovek korun. Například u dispozice 2+kk se průměrná cena snížila o 673 Kč, u dispozice 2+1 naopak vzrostla o 251 Kč. V ostatních městech je situace podobná, nejvíce se zlevňovalo ze zkoumaných měst v Plzni. „Současný stav se dá označit jako stagnace cen, kdy trh čeká na nové impulzy. Těmi mohou být třeba poptávka studentů, kteří začnou hledat na nový podzimní semestr bydlení, nebo změna prodejních cen bytů či výše úroků hypoték,“ uvedl Michal Hrbatý ze společnosti UlovDomov.cz.

Společnost UlovDomov.cz srovnává rovněž měsíční platby za nájem se splátkami hypotéky při aktuálních sazbách a cenách za metr čtvereční. Pokud bychom si koupili v Praze byt po rekonstrukci v dobrém stavu, tedy nikoli byt nový, cena za metr čtvereční se bude pohybovat kolem 117 850 Kč. Splátka 90% hypotéky sjednané na 30 let při aktuální průměrné nabídkové úrokové sazbě 6,53 % ročně by u bytu o rozloze 60 m² vycházela kolem 40 350 Kč. Index UlovDomov.cz u příkladu takového bytu říká, že aktuální platba za nájem může vycházet 2,2krát méně než splátka úvěru bytu koupeného na úvěr. Nutno dodat, že index už samozřejmě nezohledňuje vstupní náklady na úvěr ani fakt, že bydlení v nájmu na druhou stranu neznamená ukládání peněz do vlastního aktiva.

UlovDomov.cz provozuje největší český inzertní portál zaměřený na pronájmy a nástroj Prověření rizikovitosti osob. UlovDomov.cz je členem skupiny Miton vedle projektů jako GLAMI, Bonami, Twisto či Qerko. Firma provozuje prémiovou službu Ideální nájemce, která majitelům nemovitostí zajišťuje veškerý servis spojený s pronájmem jejich bytů, včetně převzetí rizik, a má pobočky v Brně, Praze, Plzni, Ostravě, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Pardubicích a Olomouci.

UlovDomov.cz má k dispozici mediány cen nájmu u jednotlivých dispozic pro celou Českou republiku, a to včetně jednotlivých měst-

ských částí. Může poskytnout meziroční, mezi-kvartální i meziměsíční srovnání a na základě počtu zveřejněných inzerátů odhadnout, jak se vyvíjí nabídka jednotlivých typů bytů a domů. Od roku 2022 rovněž zveřejňuje UlovDomov Index, který srovnává měsíční platby za nájem se splátkami hypotéky při aktuálních sazbách

a cenách za metr čtvereční. Odborníci z firmy dokážou dále okomentovat jak právní, tak daňové aspekty nájemního bydlení a vyjádřit se k trendům na realitním trhu. V neposlední řadě pak rád poradí ohledně pojištění domácnosti či investice formou koupě bytu a jeho následného pronajímání. (tz)

Ceny nájemního bydlení ve velkých městech za 2. čtvrtletí 2023 (v Kč)

	1+1	1+kk	2+1	2+kk	3+1	3+kk
Praha	14 345	13 736	19 020	18 525	25 742	28 421
Brno	11 118	11 711	15 432	15 084	18 524	21 260
Ostrava	7698	7657	10 452	11 231	12 065	16 993
Plzeň	9373	9088	11 838	12 521	13 338	14 556
Olomouc	9450	9235	12 500	13 388	13 884	15 991

Meziroční srovnání Q2 2023 a Q2 2022 (v Kč)

	1+1	1+kk	2+1	2+kk	3+1	3+kk
Praha	571 (4 %)	430 (3 %)	1116 (6 %)	838 (5 %)	2588 (11 %)	1858 (7 %)
Brno	277 (3 %)	1067 (10 %)	646 (4 %)	692 (5 %)	1812 (11 %)	1640 (8 %)
Ostrava	305 (4 %)	444 (6 %)	945 (10 %)	668 (6 %)	668 (6 %)	156 (1 %)
Plzeň	730 (8 %)	1055 (13 %)	427 (4 %)	465 (4 %)	-456 (-3 %)	-4080 (-22 %)
Olomouc	59 (1 %)	286 (3 %)	692 (6 %)	1155 (9 %)	-894 (-6 %)	-696 (-4 %)

Srovnání Q2 2023 s Q1 2023 (v Kč)

	1+1	1+kk	2+1	2+kk	3+1	3+kk
Praha	-169 (-1 %)	96 (1 %)	251 (1 %)	-673 (-4 %)	1087 (4 %)	334 (1 %)
Brno	-46 (0 %)	72 (1 %)	370 (2 %)	-142 (-1 %)	296 (2 %)	-75 (0 %)
Ostrava	-381 (-5 %)	354 (5 %)	231 (2 %)	-85 (-1 %)	-265 (-2 %)	-207 (-1 %)
Plzeň	-203 (-2 %)	132 (1 %)	44 (0 %)	35 (0 %)	-658 (-5 %)	-1461 (-9 %)
Olomouc	68 (1 %)	-365 (-4 %)	287 (2 %)	262 (2 %)	-675 (-5 %)	-570 (-3 %)

Index UlovDomov.cz (poměr měsíční splátky hypotéky vůči měsíční platbě nájmu)

město	kategorie bytu	index UlovDomov.cz
Praha	1+kk (40 m ²)	2,0
	2+kk (60 m ²)	2,2
	3+kk (80 m ²)	1,9
Brno	1+kk (40 m ²)	1,8
	2+kk (60 m ²)	2,1
	3+kk (80 m ²)	2,0
Ostrava	1+kk (40 m ²)	1,3
	2+kk (60 m ²)	1,3
	3+kk (80 m ²)	1,1
Plzeň	1+kk (40 m ²)	1,6
	2+kk (60 m ²)	1,7
	3+kk (80 m ²)	2,0
Olomouc	1+kk (40 m ²)	1,7
	2+kk (60 m ²)	1,8
	3+kk (80 m ²)	2,0

zdroj: Medián ceny nájemního bydlení na základě dat UlovDomov.cz za 2Q 2023; cena za metr čtvereční na základě dat společnosti Valuo pro starší byty v dobrém stavu nebo po rekonstrukci, analýza hypotečního trhu k 3. červenci 2023 zpracovaná společností Gepard Finance, počítáno pro hypotéku na 90 % LTV se splatností 30 let, fix na pět let, úroková sazba 6,53, sazba nezohledňuje slevy za pojištění či domicilaci.

Home office: benefit, nebo nutné zlo?

V posledních letech jsme svědky rostoucího trendu home office, který byl urychlen zejména pandemií covid-19. Řada firem přijala nové pracovní prostředí jako standard a umožnila svým zaměstnancům pracovat z domova. Lidé tak mohou lépe skloubit pracovní a osobní život. Mají větší flexibilitu v plánování dne, což může mít pozitivní vliv na jejich produktivitu a snížení pracovního stresu. Nevytrácí se ale firemní kultura a jak je to s loajalitou zaměstnanců?

Pandemie našťastí pominula, ale zaměstnanci se zpět do kanceláří nehrnou. Zvykli si na vlastní pracovní dobu, mají nové způsoby práce a řešení pracovních úkolů. „Část firem přesto zaznamenává pokles produktivity zaměstnanců na home office. Přestože by šéfové měli lidi raději ve firmě častěji než jednou v týdnu na poradě, bojí se to vyžadovat. Málomocný šéf ale o omeze-

ní podmínek pro home office mluví. Kvůli nedostatku lidí na trhu práce se bojí, aby o zaměstnance nepřišel,“ řekla Irena Vrbová, zakladatelka konzultační společnosti Porto, která se zabývá vzděláváním a rozvojem majitelů a manažerů menších a středních firem.

Firmy vnímají, že kvůli hybridnímu režimu, kdy zaměstnanci pracují častěji doma, trpí i firemní kultura, kterou dlouho budovaly. Přibývá také lidí, kteří nejsou ochotni překračovat rámec svých povinností. „Vyvinout větší aktivitu souvisí s tím, jak moc vidíme ve své práci smysl a jak moc se cítíme součástí společného výsledku. To logicky u home office upadá,“ uvedla Irena Vrbová.

Je to právě prostředí, které člověka dostává do pracovní role. Proto je pro někoho daleko náročnější přepnout doma v obýváku do pracovního módu. „Práci doma buď odkládáme, nebo se naopak přepínáme. Zlatý střed se nepovede najít každému. Navíc, pokud byli zaměst-

Irena Vrbová, zakladatelka konzultační společnosti Porto

nanci dosud zvykli na vedení a kontrolování ze strany šéfa. To jsou obvykle ti, kterým práce z domova nevyhovuje, cítí se vyčleněni. Nicméně lidé byli vždy součástí smečky a vyloučení má na lidské bytí neblahé dopady, které mohou vést k odchodu z firmy nebo zhoršení psychického zdraví,“ upřesnila Irena Vrbová.

I když se snaží vedení firem dávat lidem důvěru a motivovat, na dálku je to náročné. „Reálně to šéf zvládne s jedním z deseti zaměstnanců. Ztrácí se loajalita a souměřitelnost zaměstnance s firmou. Pracovník pak funguje spíše za sebe než jako člen týmu, který jde společně určitým směrem, za určitým cílem. Míží také ochota sdílet své znalosti s kolegy, pomáhat ostatním, zaučovat nováčky. Narušuje se spojení s firmou, vztahy s kolegy i šéfy. Jak se říká – sejde z očí, sejde z mysli. Jakmile se pouto přetrhává, je pro zaměstnance jednodušší práci změnit a dlouho budovaná loajalita a důvěra přijde vniveč,“ doplnila Irena Vrbová. (tz)

Firmy cestou efektivních úspor

Loňské vysoké ceny energie a nejistota ohledně jejich budoucího vývoje v důsledku ruské invaze na Ukrajinu podporují u firem snahu s energií šetřit. Do svých provozů instalují obnovitelné zdroje, úsporné osvětlení či vytápění, nebo mění stávající technologii za novější a úspornější. S jejich zaváděním podnikům pomáhají i některé dotační programy od Ministerstva průmyslu a obchodu a Státního fondu životního prostředí nebo zvýhodněné úvěry od Národní rozvojové banky.

Ačkoliv plošné a skokové zdražování energie částečně zastavilo zavedení vládního cenového stropu, tak její vysoké ceny nadále ovlivňují podnikání řady firem. V lednovém průzkumu Svazu průmyslu a dopravy ČR mezi 136 firmami patřily vysoké ceny energie mezi největší faktory, které firmám ztěžovaly podnikání. I proto se firmy s energií ve svých provozech snaží šetřit. Na 59 % firem v lednovém průzkumu uvedlo, že plánuje investice do energetických úspor, 39 % podniků pak chtělo investovat do vlastních obnovitelných zdrojů energie.

„Ruský útok na Ukrajinu, s ním související energetická krize a celková situace na trzích v posledních letech firmy i domácnosti přiměla, aby s energií začaly ještě více šetřit. Podobně, jako si lidé do svých domů v loňském roce začali masově pořizovat tepelná čerpadla nebo solární elektrárny, přistoupily k úsporám i firmy. Pro mnohé z nich totiž byly rostoucí ceny energie až

likvidační a ohrožovaly jejich samotné fungování. Ne všechny podniky pochopitelně mohou snadno vyměnit stávající technologii za novou a úspornější, případně si na střechy svých hal umístit solární panely. Tam, kde to ale aspoň trochu jde, se podnikatelé snaží nějaká úsporná opatření zavést,“ vysvětlil Radek Špicar, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Dva investiční projekty na úsporu energie ve svých podnicích aktuálně realizuje například společnost Bonatrans Group, která se zabývá výrobou železničních dvojkolí. První projekt za 122 milionů korun nahrazuje stávající uhelný zdroj tepla a zároveň přinese využití odpadního tepla z výrobních procesů, konkrétně z karusolové a krokové pece. „Realizačně jde o poměrně komplexní projekt. Přípravná fáze probíhala už od roku 2022, realizace nosné části je plánována na konec roku 2023 a finální dokončení celého projektu během roku 2026. Konkrétně půjde o snížení spotřeby primární energie minimálně o 10 % a emise CO₂ nejméně o 20 %. Část nákladů je hrazena z programu Zlepšení energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů v průmyslu v EU ETS (ENERG ETS),“ řekl Michal Neumann, provozní ředitel Bonatrans Group a.s. a předseda představenstva MS Utilities & Services a.s.

Druhá investice společnosti Bonatrans Group ve výši 201 milionů korun spočívá ve vybudování fotovoltaických elektráren o celkovém výkonu 5 MWp. „Výrobou v sesterské společnosti MS Utilities & Services a.s. nahradíme přibližně 5 GWh nakupované elektřiny ročně, z-

skáme tím asi 10% nezávislost a zároveň snížíme emise CO₂ zhruba o 2500 tun ročně. Tuto investici realizujeme s dotací z Modernizačního fondu RES+. Příprava projektu začala v loňském roce, již letos došlo k zprovoznění 1,8 MWp a na plném výkonu budeme příští rok,“ uzavřel Michal Neumann.

Energeticky úsporná opatření zavedla do většiny svých závodů také společnost Siemens. Konkrétně v trutnovském závodě na výrobu spínací techniky firma instalovala nové LED osvětlení, zařízení na zpětné získávání tepla z kompresorů pro předehřev teplé vody a také frekvenční měniče pro regulaci hydraulického systému vybraných lisů. „Předpokládané úspory monitorujeme pomocí cloudové platformy Siemens – Navigator. Tento nástroj pro energetický management nám umožňuje sledovat vybrané parametry a kontrolovat chod monitorovaných systémů pro dosažení maximálně efektivního provozu instalovaných zařízení. V závodě Trutnov se nám podařilo snížit spotřebu elektrické energie o 28 %, emise CO₂ snížit o 35 % a dosáhnout roční úspory přesahující 100 000 eur. V následujícím období plánujeme využít i další systémy portofolia Siemens pro sledování a snižování spotřeby energií, například Simatic Energy Manager,“ uvedla Mariana Kellerová, mluvčí společnosti Siemens.

To, že jsou firmy zodpovědné a snaží se s energií více šetřit, je dobrou zprávou i pro samotný stát. Podle revidované evropské směrnice totiž musí Česká republika vykazovat více úspor energie, a to jak ve veřejném sektoru,

ve domácnostech, tak i v průmyslu. Každý úspěšně realizovaný projekt na úsporu energie ve firmách tak může pomoci státu tento cíl plnit.

Podnikatelé navíc na zavedení energetických úspor mohou využít i některé dotační programy, například výzvu Úspora energie od Agentury pro podnikání a inovace z programu OP TAK, nebo některé výzvy z Modernizačního fondu. Čerpat mohou i zvýhodněné úvěry od Národní rozvojové banky, které banka připravila spolu s Ministerstvem průmyslu a obchodu pro všechny podniky bez rozdílu velikosti. Že je o takovou pomoc mezi firmami zájem, potvrzují i čísla. Například v programu OP TAK podali podnikatelé za necelý rok od jeho vyhlášení přes 400 žádostí o podporu energeticky úsporných projektů za více než 2,2 miliardy korun.

„Pro firmy je v tomto programu k dispozici celkem deset miliard korun, možnost podat žádost na podporu energetických úspor tak má ještě řada firem. Od Ministerstva průmyslu a obchodu z dosavadních podaných žádostí víme, že firmy obvykle žádají o podporu menších projektů s průměrnou dotací kolem šesti milionů korun. Čerpat ji chtějí zejména na energetické úspory na lisovací nebo obráběcí technologii, potravinářské chlazení, zateplení budov nebo třeba zpětné získávání tepla,“ dodal Radek Špicar.

Podnikatelé kromě toho také stále čekají na vyhlášení výzvy ENERG z Modernizačního fondu pro firmy v Praze, protože podniky z hlavního města nemůžou kvůli podmínkám čerpat podporu z evropských dotací. (tz)

EG.D zrychluje připojování obnovitelných zdrojů

Solární boom, kterého jsme v České republice od loňského roku svědky, zatím nepolevuje ani letos. Distribuční společnost EG.D, člen skupiny E.ON, eviduje za první pololetí letošního roku více než 19 000 žádostí o připojení solárního zdroje do sítě a zároveň zrychluje konečné připojování výroben od distribuční soustavy. Od ledna do konce června připojila více než 16 500 obnovitelných zdrojů, což je o 5000 více než za celý minulý rok.

„Jako člen skupiny E.ON podporujeme zelené zdroje a jejich implementaci do sítě. Jsou pro nás jednou z našich hlavních priorit. Boom, který začal v minulém roce, stále nijak výrazně nepolevuje. Abychom situaci zvládli, spolupracujeme dohromady se státní správou, regulátorem, kolegy z jiných distribucí i dalšími institucemi. Pomohlo nám i to, že jsme zavedli řadu kroků pro zlepšení situace,“ vysvětlil Pavel Čada, místopředseda představenstva EG.D. Už loni společnost spustila online formulář, který velmi zefektivnil a zkrátil podávání žádostí, dále ještě více posílila kapacity pro instalaci fotovoltaik a letos v březnu spustila tzv. mapu připojitelnosti. „I nadále podnikáme další kroky tak, abychom připojení obnovitelného zdroje do sítě pro naše zákazníky co nejvíce zjednodušili. Výrazně se nám podařilo zkrátit dobu připojení a zároveň navýšit počty připojených fotovoltaik. Celkem jsme od

začátku roku do sítě připojili 16 500 fotovoltaických elektráren,“ dodal Pavel Čada.

Od ledna tohoto roku přitom pracovníci EG.D provedli už téměř 18 400 úkonů, tzv. uvedení výroby do trvalého provozu. Každý měsíc navíc kontinuálně rostou počty FVE, které zapojí EG.D do sítě. Rekordní byl v tomto ohledu letošní květen, kdy bylo do sítě připojeno 3900 solárních elektráren. „Stále evidujeme zhruba 12 % marných výjezdů k instalacím, které nemají připravené odpovídající připojovací podmínky stanovené ve smlouvě o připojení. Nejčastějším problémem jsou například zdroje s chybějícími bateriemi nebo nesprávně připravená zapojení elektroměrových rozvaděčů. Tato místa nejde připojit, a musíme se tak opakovaně vracet,“ dodal Martin Marada, vedoucí oddělení měření společnosti EG.D, s tím, že za celý loňský rok měli technici 1200 marných výjezdů.

Za první tři měsíce letošního roku tak objem marných výjezdů dosáhl téměř objemu jako za celý rok 2022, kdy vyjžděli technici k 960 špatným instalacím, a po polovině roku ho výrazně překročil. Celkem tak do sítě technici připojili 16 500 elektráren, které měly všechny náležitosti připravené v pořádku. V minulém roce bylo přitom za celý rok připojeno 11 500 zdrojů v síti EG.D a podle dostupných dat zhruba 32 000 na celém území ČR.

Kroky, které frema zavedla, zafungovaly. Díky tomu se nám podařilo ve druhém čtvrtletí

roku 2023 zkrátit dobu, jež uplyne od žádosti o uvedení do trvalého provozu po připojení solární elektrárny, v průměru na 20 dní.

Vedle těchto zdrojů společnost EG.D ve své síti eviduje také zvýšený zájem o bezpřetokové zdroje. Od ledna 2021 do poloviny letošního roku připojila vedle zdrojů s přetokem dalších téměř 2200 bezpřetokových zdrojů. Z toho téměř 1400 jen v letošním roce. Je tak vidět enormní zájem i o tento typ fotovoltaického řešení. Právě bezpřetokové elektrárny jsou vhodné pro klienty

v oblastech, kde už je aktuálně vyčerpaná kapacita sítě. Často přitom může jít o přechodnou variantu. Ve chvíli, kdy dojde k posílení sítě v dané lokalitě, si mohou klienti zažádat o povolení přetoku. Aby zákazníci měli takovou informaci o nejdříve a mohli plánovat své projekty, zavedla EG.D jako první distributor v České republice mapu připojitelnosti. Jako užitečný nástroj je hojně využívána, EG.D spustilo mapu připojitelnosti na svém webu 1. března. Za čtyři měsíce ji využilo zhruba 97 000 klientů. (tz)

Průzkum ČSOB: takřka pětina firem plánuje pořizovat elektromobily

Na 6 % malých a středních firem a podnikatelů v Česku nyní při své činnosti využívá auta s elektrickým motorem. A dalších více než 17 % z nich je hodlá do svého vozového parku zařadit, vyplývá z aktuálního průzkumu ČSOB Index očekávání firem.

„Z výsledků je dobře patrné, že téma elektromobility řeší již každá čtvrtá firma v segmentu SME v České republice, což bylo donedávna těžko představitelné. Jsme rádi, že si firmy stále více uvědomují důležitost tématu ochrany přírody a klimatu. Skupina ČSOB je lídrem v oblasti udržitelnosti a aktivně podporuje podnikání, které pomáhá k dekarbonizaci a je přívětivé

k životnímu prostředí. Proto zájemcům o auta s alternativními pohony vycházíme vstříc atraktivní nabídkou z dílny ČSOB Leasingu. Loni jsme financovali 299 vozů na čistou energii, což znamená meziroční růst o 4,2 % a čísla za první kvartál 2023 potvrzují další růstový trend,“ uvádí Pavel Prokop, výkonný ředitel Firemního bankovníctví ČSOB. Nejsilnější zájem o elek-

tromobilitu projevují firmy a živnostníci s obrátem do tří milionů korun, mezi nimiž počítá s nákupem přes 19 %. U podniků s tržbami nad 40 milionů korun je to necelých 13 %. „Já sama jezdím v hybridním vozidle a v areálu máme také elektrovozítka. Fandím tomu,“ svěruje se Jana Kašparová, majitelka společnosti Velkolosinské pralinky. „Letos nainstalujeme fotovoltaiku a příští rok budeme vyměňovat auta,“ přidala se Jana Fišerová z firmy Family Bakery.

ČSOB je vedoucím hráčem ve financování a digitalizaci firem na českém trhu. Loni se stala první bankou, která umožnila otevření účtu fi-

remním klientům výhradně online. Firemní klienti mají specializované internetové bankovníctví CEB a mobilní bankovníctví CEB Mobile. Součástí je i Virtuální pobočka, která zprostředkovává zabezpečenou komunikaci s bankou. Firemní klientele ČSOB slouží od loňského dubna i nová síť specializovaných poboček se zkušenými bankéřkami a bankéři.

Autopůjčka na nový i ojetý vůz s alternativním pohonem (elektro, plug-in hybrid, vodík) má u ČSOB aktuální úrokovou sazbu 6,99 % p.a., zatímco u auta s motorem na benzin nebo naftu je úročení 9,59 % ročně. (tz)